

LIETUVOS RESPUBLIKOS SPECIALIŲJŲ TYRIMŲ TARNYBA

Biudžetinė įstaiga, A. Jakšto g. 6, LT-01105 Vilnius,
tel. 8 706 63 335, el. p. dokumentai@stt.lt
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188659948

2021-06- Nr.

Įstaigoms pagal adresatų sąrašą

DĖL KORUPCIJOS RIZIKOS ANALIZĖS IŠVADOS KLAIPĖDOS M., PALANGOS M. IR NERINGOS SAVIVALDYBIŲ KULTŪROS IR MENO PROJEKTŲ FINANSAVIMO SAVIVALDYBĖS BIUDŽETO LĖŠOMIS VEIKLOS SRITYJE

Lietuvos Respublikos specialiųjų tyrimų tarnyba (toliau – STT), vadovaudamasi Korupcijos prevencijos įstatymu ir Korupcijos rizikos analizės atlikimo tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002 m. spalio 8 d. nutarimu Nr. 1601, atliko korupcijos rizikos analizę Klaipėdos m., Palangos m. ir Neringos savivaldybių kultūros ir meno projektų, reprezentacinių miesto festivalių bei kitų tokio pobūdžio renginių finansavimo savivaldybės biudžeto lėšomis veiklos srityje.

Korupcijos rizikos analizės atlikimo pagrindas: STT 2020 m. rugsėjo 11 d. rašte Nr. 4-01-7157 nurodytas sprendimas. Korupcijos rizikos analizę atliko STT Korupcijos prevencijos valdybos Korupcijos rizikos skyriaus vyriausioji specialistė Aistė Aleknienė.

Nustatyta, kad egzistuoja korupcijos rizika minėtose veiklos srityse.

Vadovaudamiesi Korupcijos rizikos analizės atlikimo tvarkos aprašo 19 punktu, prašome per 3 mėnesius nuo išvados gavimo dienos STT pateikti informaciją, kaip įvykdyti ar numatomi vykdyti šioje išvadoje pateikti pasiūlymai (lentelė pridedama).

PRIDEDAMA:

1. Išvada dėl korupcijos rizikos analizės Klaipėdos m., Palangos m. Neringos savivaldybių kultūros ir meno projektų, reprezentacinių miesto festivalių bei kitų tokio pobūdžio renginių finansavimo savivaldybės biudžeto lėšomis veiklos srityje, 40 lapų.
2. Pateiktų pasiūlymų įgyvendinimas, 1 lapas.

Direktoriaus pavaduotoja

Rūta Kaziliūnaitė

Aistė Aleknienė, mob. tel. 8687 18032, el. p. aiste.alekniene@stt.lt.

TURINYS

1. KORUPCIJOS RIZIKOS ANALIZĖS APIMTIS IR METODAI.	2
2.KORUPCIJOS RIZIKA KULTŪROS IR MENO PROJEKTŲ, REPREZENTACINIŲ MIESTO FESTIVALIŲ BEI KITŲ TOKIO POBŪDŽIO RENGINIŲ FINANSAVIMO SAVIVALDYBIŲ BIUDŽETO LĖŠOMIS SRITYJE KLAIPĖDOS M., PALANGOS M. IR NERINGOS SAVIVALDYBĖSE.	4
2.1. Korupcijos rizika kultūros ir meno projektų paraiškų dėl finansavimo teikimo srityje.	5
2.2. Korupcijos rizika paraiškų dėl projektų finansavimo vertinimo srityje.	6
2.3. Korupcijos rizika sprendimų dėl kultūros ir meno projektų finansavimo priėmimo srityje.	20
3. KORUPCIJOS RIZIKA SAVIVALDYBĖS BIUDŽETO LĖŠŲ NAUDOJIMO KONTROLĖS PROCEDŪRŲ VYKDYMO SRITYJE KLAIPĖDOS M., PALANGOS M. IR NERINGOS SAVIVALDYBĖSE.	25
3.1. Nenumatytos projektų dvigubo finansavimo kontrolės priemonės.	25
3.2. Palangos miesto ir Neringos savivaldybės vidaus teisės aktuose nenumatytos kontrolės procedūros siekiant patikrinti ir įvertinti pateiktų finansinių ataskaitų duomenis bei pagal projektų vykdymo sutartis prisiimtų įsipareigojimų vykdymą.	26
3.3. Nepakankama biudžeto lėšomis iš dalies finansuojamų kultūros projektų vykdymo Klaipėdos miesto savivaldybėje kontrolė.	28
3.4. Nenumatyta lėšų naudojimo tvarka projektų vykdytojams, kurie nėra perkančiosios organizacijos.	29
4. MOTYVUOTOS IŠVADOS (PASTABOS).	31
5. PASIŪLYMAI.	36

1. KORUPCIJOS RIZIKOS ANALIZĖS APIMTIS IR METODAI

Tikslai:

1. Nustatyti korupcijos rizikos veiksnius, galinčius sudaryti prielaidų korupcijai pasireikšti Klaipėdos miesto, Palangos miesto ir Neringos savivaldybių kultūros ir meno projektų, reprezentacinių miesto festivalių bei kitų tokio pobūdžio renginių finansavimo savivaldybės biudžeto lėšomis veiklos srityje.

2. Pateikti pasiūlymus, kurie galėtų padėti mažinti ir valdyti nustatytą korupcijos riziką, taip pat didintų korupcijos prevencijos veiksmingumą.

Uždaviniai:

1. Nustatyti ar nacionaliniai bei analizuojamų savivaldybių patvirtinti teisės aktai pakankamai aiškiai ir detalai reglamentuoja jų veiklą analizuojamoje veiklos srityje.

2. Išanalizuoti ir nustatyti antikorupcinio požiūriu ydingas procedūras analizuojamoje veiklos srityje.

3. Pasiūlyti Klaipėdos miesto, Palangos miesto ir Neringos savivaldybėms korupcijos rizikos veiksnius mažinančias priemones.

Objektas:

Klaipėdos miesto, Palangos miesto ir Neringos savivaldybių veikla finansuojant ar iš dalies finansuojant kultūros ir meno projektus, reprezentacinius miesto festivalius bei kitus tokio pobūdžio renginius savo biudžeto lėšomis.

Subjektas:

Klaipėdos miesto, Palangos miesto ir Neringos savivaldybės.

Analizuotas laikotarpis – 2018-2020 metai.

Duomenų rinkimo ir vertinimo metodai:

1. Teisės aktų ir dokumentų turinio analizė.
2. Teisės aktų praktinio įgyvendinimo analizė.
3. Interviu metodas (vykdyta telefonu ir elektroniniu paštu).
4. Viešai skelbiamos informacijos ir Specialiųjų tyrimų tarnybos (toliau – STT) tvarkomos informacijos stebėjimas, analizavimas ir vertinimas.

Atliekant korupcijos rizikos analizę išnagrinėta ir (ar) įvertinta:

1. Išvados dėl korupcijos rizikos analizės 1 priede nurodyti teisės aktai, dokumentai ir informacija.

2. Klaipėdos miesto, Palangos miesto ir Neringos savivaldybių interneto svetainėse skelbiama informacija, susijusi su analizuojama veiklos sritimi.

3. Elektroniniu paštu¹ gauta informacija apie darbo praktiką analizuojamoje veiklos srityje Klaipėdos miesto, Palangos miesto ir Neringos savivaldybėse.

4. Vyriausiosios tarnybinės etikos komisijos interneto svetainėje www.vtek.lt viešai skelbiama informacija.

5. Informacijos žiniasklaidoje analizė.

Korupcijos rizikos analizės išvados padarytos remiantis nurodytų dokumentų ir duomenų analize, vertinant:

1. Sociologinių tyrimų duomenis („Lietuvos korupcijos žemėlapis 2020“)².
2. Galimybę vienam darbuotojui priimti sprendimus analizuojamose veiklos srityse.
3. Darbuotojų ir padalinių atstumą nuo centrinio padalinio.
4. Darbuotojų savarankiškumą priimant sprendimus ir sprendimų priėmimo diskreciją.
5. Darbuotojų ir padalinių priežiūros ir kontrolės lygį.
6. Reikalavimus laikytis įprastos darbo tvarkos.
7. Analizuojamose procedūrose dalyvaujančių įstaigų darbuotojų rotacijos lygį.
8. Atliekamos veiklos ir sudaromų sandorių dokumentavimo reikalavimus.
9. Teisės aktų priėmimo ir vertinimo sistemą.
10. Analizuojamos veiklos, dokumentų viešumą ir prieinamumą visuomenei.

Jei Klaipėdos miesto, Palangos miesto ir Neringos savivaldybės prašomų pateikti dokumentų ar duomenų nepateikė, laikoma, kad jų nėra.

¹ irmantas.mockus@stt.lt

² <https://www.stt.lt/analitine-antikorpucine-zvalgyba/lietuvos-korupcijos-zemelapis/7437>

2. KORUPCIJOS RIZIKA KULTŪROS IR MENO PROJEKTŲ, REPREZENTACINIŲ MIESTO FESTIVALIŲ BEI KITŲ TOKIO POBŪDŽIO RENGINIŲ FINANSAVIMO SAVIVALDYBIŲ BIUDŽETO LĖŠOMIS SRITYJE KLAIPĖDOS M., PALANGOS M. IR NERINGOS SAVIVALDYBĖSE

Savivaldybės, siekdamos prisidėti prie aukščiausio meninio ir profesinio lygio meno skleidimo ir populiarinimo, jo tęstinumo, taip pat skatinti kultūros bei meno raidą, skiria vis daugiau savo biudžeto lėšų renginių, festivalių, meninių bei kultūrinių projektų finansavimui³. Pavyzdžiui, Klaipėdos miesto savivaldybė 2016 metais penkių Klaipėdos miesto reprezentacinių festivalių daliniam finansavimui skyrė 80 000 EUR. Tuo tarpu 2017, 2018, 2019 metais Kultūros plėtros programoje reprezentacinių Klaipėdos festivalių daliniam finansavimui buvo numatyta 200 000 EUR. Viešųjų šaltinių analizė taip pat patvirtina informaciją apie didėjusią paramą kultūros sektoriui - „Klaipėdos miesto savivaldybė giriasi šiais metais dešimtadaliu augančiu biudžetu. Skelbiama, jog iš 183.5 mln. EUR miesto pinigų kapšelio – 21 mln. EUR skirtas poilsiui, kultūrai, religijai, kad asignavimai kultūrai per 4 metus išaugo 3.5 karto“⁴. Palangos miesto savivaldybė⁵ 2018 metais kultūros projektų daliniam finansavimui skyrė 40 000 EUR, 2019 metais – 44 980 EUR, 2020 metais – 18 000 EUR. Taip pat ši savivaldybė 2020 metais skyrė 96 000 EUR savo biudžeto lėšų reprezentacinių miesto renginių daliniam finansavimui.

Neringos savivaldybė⁶ 2018 metais kultūros ir meno projektų daliniam finansavimui skyrė 20 000 EUR savo biudžeto lėšų, 2019 metais programų projektams iš šios savivaldybės biudžeto lėšų buvo skirta 88 600 EUR, o sričių projektams – 49 900 EUR, 2020 metais programų projektams buvo skirta 78 000 EUR, o sričių projektams – 25 500 EUR.

Atsižvelgdami į tai, kad aiškus bei skaidrus kultūros bei meno projektų finansavimas ir veiksminga projektams skirtų lėšų panaudojimo kontrolė savivaldos lygmeniu turi didelę reikšmę formuojant tvarią antikorupcinę aplinką, korupcijos rizikos analizės (toliau – KRA), atlikimo metu didesnę dėmesį skyrėme sprendimų dėl kultūros projektų finansavimo priėmimo analizei ir korupcijos rizikos veiksnių nustatymui.

Teikiame žemiau esančias pastabas ir pasiūlymus.

³ Pažymėtina, kad Klaipėdos miesto savivaldybės 2016-2018 metų strateginiame veiklos plane, patvirtintame Klaipėdos miesto savivaldybės tarybos 2017-12-22 sprendimu Nr.T2-290, buvo numatyta didinti finansavimą Kultūros plėtros programai. Todėl atsirado galimybė didesne apimtimi finansuoti Klaipėdos miesto reprezentacinius festivalius, siekiant didinti jų meninę kokybę ir žinomumą nacionaliniu bei tarptautiniu mastu.

⁴ <https://ve.lt/naujienos/ve-rekomenduoja1/skaityk-dabar/klaipedos-miesto-pinigai-kulturai-kas-juos-pasidalijo-1697324>

⁵ Palangos miesto savivaldybės 2020-09-18 raštas, Nr. (19.4.)D3-2916.

⁶ Neringos savivaldybės 2020-09-21 raštas, Nr. (4.16)V15-2210.

2.1. Korupcijos rizika kultūros ir meno projektų paraiškų dėl finansavimo teikimo srityje.

Pažymėtina, kad antikorpuciniu požiūriu ypač jautriomis yra laikomos nuostatos, susijusios su reikalavimais⁷ pareiškėjams, nes būtent šie kriterijai apibrėžia subjektų, turinčių teisę pretenduoti į finansavimą, ratą, eliminuoja kitus konkursų dalyvius. Atsižvelgdami į tai, KRA atlikimo metu lyginamuoju aspektu išanalizavome paminėtas antikorpuciniu požiūriu jautrias nuostatas nuoseklumo ir pagrįstumo aspektais. Nustatėme, kad:

Konkursui paraiškas gali teikti:		
Klaipėdos m. savivaldybėje	Palangos m. savivaldybėje	Neringos savivaldybėje
<p>Lietuvos Respublikos įstatymų nustatyta tvarka įregistruotos ne pelno siekiančios organizacijos:</p> <ul style="list-style-type: none"> - asociacijos; - viešosios įstaigos; - valstybės biudžetinės įstaigos, veikiančios kultūros srityje ir teikiančios kultūrinės paslaugas (išskyrus Savivaldybės biudžetines įstaigas, kurios gali būti projekto partnerėmis); <p>- <i>spaudinių leidybos projektams paraiškas gali teikti ir juridiniai asmenys, vykdančios leidybinę veiklą.</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> - asociacijos; - Viešosios įstaigos; - Labdaros ir paramos fondai; - Religinės bendruomenės ir bendrijos; - Fiziniai asmenys, kuriems suteiktas meno kūrėjo statusas. 	<p>Lietuvos Respublikos įstatymų nustatyta tvarka įregistruotos ne pelno siekiančios organizacijos:</p> <ul style="list-style-type: none"> - asociacijos; - viešosios įstaigos; - valstybės biudžetinės įstaigos, veikiančios kultūros srityje ir teikiančios kultūrinės paslaugas (išskyrus Savivaldybės biudžetines įstaigas, kurios gali būti projekto partnerėmis); <p>- <i>spaudinių leidybos projektams paraiškas gali teikti ir juridiniai asmenys, vykdančios leidybinę veiklą.</i></p>

Be kita ko, nors paraiškas teikiantys subjektai turi galimybę pasitelkti projekto partnerius projekto veiklai vykdyti⁸, projekto partneriams keliami reikalavimai bei reikalavimai projektų subrangai savivaldybių vidaus teisės aktuose nėra detalizuoti⁹. Tokiu būdu gali būti sudaromos galimybės pareiškėjams pasielgti nesąžiningai, pavyzdžiui, „apeiti“ pareiškėjams keliamus reikalavimus, projekto vykdymą deleguojant subjektui (partneriui arba subrangovui), neturinčiam teisės pretenduoti į finansavimą.

⁷ Reikalavimai pareiškėjams, savivaldybių biudžeto lėšomis finansuojamų sričių ir programų kultūros bei meno projektų vertinimo kriterijai, paraiškų teikimo ir vertinimo tvarka, lėšų panaudojimo ir atsiskaitymo už jas tvarka reglamentuota Klaipėdos miesto savivaldybės biudžeto lėšomis tvarkos apraše, patvirtintame šios savivaldybės tarybos 2017 m. liepos 27 d. sprendimu Nr. T2-187, Palangos miesto savivaldybės projektų paraiškų teikimo ir atrankos konkurso tvarkos apraše, patvirtintame šios savivaldybės tarybos 2017 m. gruodžio 21 d. sprendimu Nr. T2-264, Neringos savivaldybės kultūros bei meno projektų finansavimo Neringos savivaldybės biudžeto lėšomis tvarkos apraše, patvirtintame šios savivaldybės tarybos 2018 m. rugpjūčio 30 d. sprendimu Nr. T1-100.

⁸ Pavyzdžiui, subjektai, kurie teikia Klaipėdos miesto savivaldybei paraiškas projektų konkursui paraiškos formoje, patvirtintoje šios savivaldybės administracijos direktoriaus 2017 m. spalio 24 d. įsakyму Nr. AD1-2624 turi nurodyti projekto partnerius (dalyvius), kartu nurodant projekto partnerių funkcijas planuojamame projekte. Taip pat yra ir Neringos savivaldybėje.

⁹ Pažymėtina, kad Klaipėdos m. savivaldybė KRA projekto derinimo metu nurodė, kad šiuo metu yra rengiamos gairės projektų rengėjams, kuriose planuojama daugiau reglamentuoti ir projekto partneriams keliamus reikalavimus.

Ši teiginį pagrindžia tai, kad KRA atlikimo metu nustatėme atvejį, kai Neringos savivaldybės 2019 metais organizuotame kultūros ir meno projektų finansavimo konkurse paraišką dėl projekto finansavimo pateikęs subjektas VŠĮ „Improvizatoriai“ projektinės veiklos vykdymą delegavo „negalimam pareiškėjui“ UAB „Valius“. Nustatėme, kad VŠĮ „Improvizatoriai“, kuri buvo įsteigta 2018 metų lapkričio 21 d., 2018 metų lapkričio 30 d. pateikė paraišką dėl finansavimo Neringos savivaldybės administracijai, nurodydama, kad planuoja įgyvendinti projektą „Nida. Šūkis – Benai, plaukiame į Nidą!“. Tačiau VŠĮ „Improvizatoriai“ gavusi 35 000 EUR finansavimą¹⁰ iš savivaldybės, sudarė sutartį su UAB „Valius“. UAB „Valius“ įsipareigojo surengti festivalį „Nida. Šūkis – Benai, plaukiame į Nidą!“ už 34 500 EUR. Tokiu būdu, nors finansavimą gavo VŠĮ „Improvizatoriai“, iš esmės festivalio organizavimas buvo perduotas UAB „Valius“.

Pasiūlymas Klaipėdos miesto, Palangos miesto ir Neringos savivaldybėms:

Vidaus teisės aktuose reglamentuoti kvalifikacinius ir/ar kitus reikalavimus projekto partneriams, taip pat – reikalavimus projekto subrangai.

2.2. Korupcijos rizika paraiškų dėl projektų finansavimo vertinimo srityje.

Savivaldybių administracijoms pateiktų paraiškų kultūros ir meno projektams finansuoti vertinimo procesą sudaro trys etapai:

1. Administracinės atitikties vertinimas		
<i>Klaipėdos m. savivaldybėje</i>	<i>Palangos m. savivaldybėje</i>	<i>Neringos savivaldybėje</i>
atlieka savivaldybės administracijos valstybės tarnautojai	atlieka savivaldybės administracijos valstybės tarnautojai	atlieka savivaldybės administracijos valstybės tarnautojai
2. Ekspertinis vertinimas		
atlieka ekspertai (individualus vertinimas ir grupėse)	atlieka Kultūros projektų atrankos konkurso komisija	atlieka ekspertai ¹¹ (individualus vertinimas ir grupėse)
3. Kultūros ir meno tarybos¹², (Palangos miesto savivaldybėje - Kultūros projektų atrankos konkurso komisija), rekomendacijų pateikimas Savivaldybės administracijos direktoriui dėl kvotų sričių ir projektų finansavimo		

¹⁰ Skirtas programai „Tešinių masinių renginių rėmimas“: Festivalis „Nida“ Šūkis – Benai, plaukiame į Nidą!

¹¹ 2018 m. kultūros, meno bei edukacinės veiklos projektus, taip pat grožinės literatūros bei kitų Neringos savivaldybės kultūrai reikšmingų leidinių leidybos projektus vertino savivaldybės administracijos direktoriaus įsakymais patvirtintos komisijos, o 2019 – 2020 metais projektus vertino ekspertai.

¹² Sudaroma prie savivaldybės tarybos ir yra visuomeninė patariančioji institucija, siekianti užtikrinti visuomenės narių dalyvavimą kultūros politikos formavimo procesuose.

sudaryta	nesudaryta ¹³	sudaryta
----------	--------------------------	----------

Išanalizavę teisinį reglamentavimą, teisės normų praktinį įgyvendinimą ir apibendrinę KRA metu gautą informaciją apie kultūros ir meno projektų finansavimą visose savivaldybėse, nustatėme, kad projektų paraiškų vertinimo stadijoje, ekspertiniame lygmenyje, egzistuoja korupcijos rizika dėl šių korupcijos rizikos veiksnių:

2.2.1. Palangos miesto savivaldybė nenustatė kvalifikacinių reikalavimų paraiškų ekspertinį vertinimą atliekantiems kultūros projektų atrankos konkurso komisijos nariams ir nevykdė jos narių rotacijos.

Palangos miesto kultūros projektų atrankos konkurso komisija buvo sudaryta šios savivaldybės administracijos direktoriaus 2018 m. vasario 15 d. įsakymu Nr. A1-205 ir 2018-2020 metais buvo atsakinga už kultūros projektų atrankos konkursų vykdymą. Pažymėtina, kad KRA atlikimo metu įvertinę Palangos miesto savivaldybės pateiktus duomenis apie kultūros projektų finansavimą 2018-2020 metais, atkreipėme dėmesį, kad kiekvienais metais buvo skiriamas finansavimas tų pačių pareiškėjų, pavyzdžiui, VŠĮ „Šilko klubas“, VŠĮ „Mažoji fiesta“, „Palangos žemaičių draugija“, „Vaikų vokalinio meno klubas“ teikiamiems kultūros projektams. Nekvestionuojant priimtų sprendimų dėl lėšų skyrimo pagrįstumo ir teisėtumo, nustatyta, kad šiuo laikotarpiu Palangos miesto kultūros projektų atrankos konkurso komisijos sudėtis nebuvo keičiama, o ekspertinį vertinimą atliekantiems komisijos nariams nebuvo nustatyti jokie kvalifikaciniai reikalavimai. Be kita ko, nors ši komisija yra sudaroma iš 5 (penkių) Palangos miesto savivaldybės administracijos specialistų bei šios savivaldybės kultūros įstaigų atstovų¹⁴, joje atstovaujimų kitų Palangos miesto savivaldybei pavaldžių įstaigų atstovų proporcijos bei atstovaujimų įstaigų atstovų delegavimo procedūros tvarka nedetalizuota ir tai laikytina korupcijos rizikos veiksniais.

Pasiūlymai Palangos miesto savivaldybei:

1. Nustatyti kvalifikacinius reikalavimus kultūros projektų atrankos konkurso komisijos nariams.

¹³ Palangos miesto savivaldybės projektų paraiškų teikimo ir atrankos konkurso tvarkos aprašo, patvirtinto šios savivaldybės tarybos 2017 metų gruodžio 21 d. sprendimu Nr. T2-264 34 p. yra nustatyta, kad sprendimą dėl projektų finansavimo, atsižvelgdamas į Kultūros projektų atrankos konkurso komisijos rekomendacijas priima savivaldybės administracijos direktorius.

¹⁴ Kultūros projektų atrankos konkurso komisiją sudaro Palangos miesto savivaldybės administracijos direktorė (komisijos pirmininkė), Palangos miesto savivaldybės tarybos narė, Švietimo, kultūros ir sporto komiteto pirmininkė, Palangos kultūros ir jaunimo centro direktorė, VŠĮ „Palangos orkestras“ vadovas ir Palangos miesto savivaldybės administracijos Kultūros skyriaus vedėjas.

2. Periodiškai (pavyzdžiui, kartą į 2 metus), vykdyti kultūros projektų atrankos konkurso komisijos narių rotaciją.

3. Nustatyti kultūros projektų atrankos konkurso komisijos veikloje atstovaujamų kitų Palangos miesto savivaldybei pavaldžių įstaigų narių skaičių (proporcijas), taip pat išsamiai reglamentuoti šioje komisijoje atstovaujamų kultūros įstaigų atstovų delegavimo procedūrą.

2.2.2. Palangos miesto savivaldybės reprezentacinio renginio statuso suteikimo komisijos narys vertino projektą, kurį teikė su juo susijusi viešoji įstaiga bei dalyvavo sprendimo priėmime dėl šio projekto finansavimo.

Analizuodami Palangos miesto savivaldybės dokumentus, kuriuose atsispindi Reprezentacinio renginio statuso suteikimo komisijos¹⁵, veiklos procedūrų praktinis atlikimas, atkreipėme dėmesį į šios komisijos 2019 metų lapkričio 25 d. posėdžio protokolą, Nr. KUL12-1. Posėdžio metu buvo svarstytas Palangos miesto savivaldybės reprezentacinio renginio statuso suteikimo komisijai pateiktų projektų kriterijų atitikimo ir kokybės vertinimas¹⁶. Taip pat šio posėdžio metu buvo svarstomi klausimai dėl finansavimo projektams skyrimo bei jų finansavimo dydžio. Pažymėtina, kad posėdyje dėl visų pateiktų projektų (įskaitant ir dėl VŠĮ „Palangos investicijų valdymas“ pateikto projekto „Kurorto šventė „Myliu Palangą“), dalyvavo ir balsavo Reprezentacinio renginio statuso suteikimo komisijos narys¹⁷, kuris nuo 2018 metų rugsėjo 14 d. iki 2020 metų liepos 16 d. buvo VŠĮ „Palangos investicijų valdymas“ kolegialaus valdymo organo narys. Taip pat šis komisijos narys pats atliko ir VŠĮ „Palangos investicijų valdymas“ pateikto projekto „Kurorto šventė „Myliu Palangą“ atitikimo kriterijams ir kokybės vertinimą¹⁸.

Norėtume atkreipti dėmesį, kad Vyriausioji tarnybinės etikos komisija nuolat akcentuoja, tai, kad negali kilti net menkiausios abejonės dėl tam tikrų sprendimų svarstyme ir jų priėmimo procedūrose dalyvaujančių asmenų nešališkumo ir vertinimo objektyvumo. Jeigu, visgi tokia abejonė kyla, asmuo turi nusišalinti. Pažymėtina, kad nors Reprezentacinio renginio statuso suteikimo komisijos nario dalyvavimas vertinant VŠĮ „Palangos investicijų valdymas“ pateikto projekto „Kurorto

¹⁵ Sudaryta Palangos m. savivaldybės administracijos direktorius 2019 metų spalio 31 d. įsakymu Nr. A1-1486.

¹⁶ Vadovaudamasi Reprezentacinio Palangos miesto festivalio ar pramoginio renginio statuso suteikimo ir jo dalinio finansavimo iš savivaldybės biudžeto lėšų tvarkos aprašu, patvirtintu Palangos miesto savivaldybės tarybos 2019 metų rugsėjo 27 d. sprendimu Nr. T2-193, pateiktų projektų kriterijų atitikimo ir kokybės vertinimą atlieka patys Reprezentacinio renginio statuso suteikimo komisijos nariai.

¹⁷ Reprezentacinio renginio statuso suteikimo komisijos nario asmens duomenys mums yra žinomi.

¹⁸ Reprezentacinio renginio statuso suteikimo komisijos 2019 metų lapkričio 25 d. vykusio posėdžio metu buvo nuspręsta teikti Palangos miesto savivaldybės tarybai patvirtinti 2020-2022 metų reprezentacinių Palangos miesto renginių sąrašą, (į kurį yra įtrauktas ir VŠĮ „Palangos investicijų valdymas“ projektas), jų organizatorius, taip pat šiam projektui 2020 metams skirti 40 000 EUR dalinį finansavimą, 2021 metams – 45 000 EUR, 2022 metams – 50 000 EUR.

šventė „Myliu Palangą“ kokybę bei priimant sprendimą dėl finansavimo minėtam projektui skyrimo galimai neturėjo lemiamos reikšmės sprendimo priėmimui, tačiau situacijos, kuomet kyla intereso konflikto regimybė, kelia pagrįstų abejonių dėl priimamų sprendimų skaidrumo ir nešališkumo.

Pasiūlymas Palangos miesto savivaldybei:

Siekiant sumažinti interesų konfliktų regimybę bei maksimaliai užtikrinti Palangos miesto savivaldybės vykdomos veiklos kultūros bei meno projektų finansavimo srityje skaidrumą, siūlome koreguoti Reprezentacinio renginio statuso suteikimo komisijos darbo organizavimo tvarkos aprašo, patvirtinto šios savivaldybės administracijos direktoriaus 2019 metų spalio 31 d. įsakymu Nr. A1-1486 nuostatas, įtvirtinant prievolę reprezentacinio renginio statuso suteikimo komisijos nariui nusišalinti, jei jis yra su projekto organizatoriumi susijęs giminystės, darbo santykių ar kitais ryšiais, praplečiant šiuo metu galiojantį draudimą nusišalinti komisijos nariui tik tuo atveju, jei jis yra paraišką reprezentacinio renginio vardui gauti pateikusiai organizacijos vadovas arba dalyvauja įgyvendinant renginį.

Pasiūlymai Klaipėdos miesto, Palangos miesto ir Neringos savivaldybėms:

1. Siūlome už viešųjų ir privačių interesų konfliktų prevenciją atsakingiems savivaldybės tarnautojams kiekvienais metais atlikti visų savivaldybės teikiamų paslaugų organizavimo procese bei sprendimų priėmime (pavyzdžiui, dėl finansavimo skyrimo ir pan.), dalyvaujančių savivaldybės valstybės tarnautojų privačių interesų deklaracijose pateiktos informacijos įvertinimą bei galimų rizikų identifikavimą ir su jo rezultatais pasirašytinai supažindinti jų vadovus/ savivaldybės komisijų, kuriuose valstybės tarnautojai dalyvauja kaip nariai, vadovus.

2. Už viešųjų ir privačių interesų konfliktų prevenciją atsakingiems savivaldybės tarnautojams vykdant kontrolės priemones pasirinkta imtimi periodiškai tikrinti, ar darbuotojai nebuvo susiję su juridiniais asmenimis giminystės ar kitokiais ryšiais, tačiau nenusišalino¹⁹.

2.2.3. Klaipėdos miesto ir Neringos savivaldybėse projektų paraiškas vertinančių ekspertų skaičius yra nustatomas savivaldybės nuožiūra, nesant aiškiai reglamentuotų paraiškas vertinančių ekspertų skaičiaus nustatymo kriterijų.

Šį teiginį patvirtina, tai, kad:

- Klaipėdos miesto savivaldybės biudžeto lėšomis tvarkos apraše, patvirtintame šios savivaldybės tarybos 2017 m. liepos 27 d. sprendimu Nr. T2-187, yra įtvirtinta nuostata, kad nustačius,

¹⁹ Vertinant savivaldybių turimus ir prieinamus duomenis iš viešų informacijos šaltinių.

jog paraiška atitinka visus administracinės atitikties vertinimo reikalavimus, ji teikiama vertinti ekspertams. Paraiškos yra vertinamos individualiai ir ekspertų grupėse. Vieną paraišką vertina 3 arba 5 ekspertų grupė²⁰. Vienos srities ir (ar) programos paraiškas vertina vienodas ekspertų skaičius. Pažymėtina, kad nors ši savivaldybė yra reglamentavusi, jog ekspertų skaičių, atsižvelgdamas į gautą paraiškų kiekį ir sričių bei programų turinį nustato šios savivaldybės administracijos Ugdymo ir kultūros departamento direktorius įsakymu, mūsų nuomone ekspertų skaičiaus nustatymas vertinant pagal sričių bei programų turinį, gali būti traktuojamas pernelyg subjektyviai.

- Neringos savivaldybės kultūros bei meno projektų finansavimo Neringos miesto savivaldybės biudžeto lėšomis tvarkos apraše, patvirtintame šios savivaldybės tarybos 2018 m. rugpjūčio 30 d. sprendimu Nr. T1-100, yra įtvirtinta nuostata, kad nustačius, jog paraiška atitinka visus administracinės atitikties vertinimo reikalavimus, ji teikiama vertinti ekspertams. Paraiškos vertinamos individualiai ir ekspertų grupėse. Vieną paraišką vertina nuo 2 iki 4 ekspertų²¹. Vieno teikimo paraiškas vertina vienodas ekspertų skaičius. Detaliau paraiškas vertinančių ekspertų skaičiaus nustatymo procedūra nėra reglamentuota.

Pažymėtina, jog teisinio reglamentavimo trūkumai didina savivaldybių tarnautojų diskreciją, nes egzistuoja galimybė, siekiant palengvinti tam tikrų sprendimų priėmimą, paraiškas pateikti vertinti tik keliems ekspertams.

²⁰ Pažymėtina, kad kultūros bei meno projektų vertinimo ekspertų darbo reglamente ir Kultūros bei meno projektų finansavimo Klaipėdos miesto savivaldybės biudžeto lėšomis tvarkos apraše, kurie buvo patvirtinti šios savivaldybės tarybos 2017 m. liepos 27 d. sprendimu Nr. T2-187 yra reglamentuota, kad ekspertų grupės yra sudaromos Savivaldybės administracijos direktoriaus įsakymu iš ekspertų duomenų bazėje esančių ekspertų, atsižvelgiant į atskiroms kultūros bei meno sritims ir programoms pateiktas paraiškas. Ekspertams įvertinus visų jiems pateiktų projektų atitiktį nustatytiems prioritetams ir kriterijams ir susumavus jų vertinimus atskirai pagal kiekvieną projektą, sudaromas projektų pagal surinktus balus sąrašas. Šiame sąrašo prie kiekvieno projekto pateikiamas bendras projekto surinktų balų skaičius, ekspertų rekomenduojama skirti lėšų suma ir ekspertų grupės konsoliduoti argumentai.

²¹ Pažymėtina, kad kultūros bei meno projektų vertinimo ekspertų darbo reglamente ir Kultūros bei meno projektų finansavimo Neringos savivaldybės biudžeto lėšomis tvarkos apraše, kurie buvo patvirtinti šios savivaldybės tarybos 2018 m. rugpjūčio 30 d. sprendimu Nr. T1-100 yra reglamentuota, kad ekspertų grupės yra sudaromos Neringos savivaldybės administracijos direktoriaus įsakymu iš ekspertų duomenų bazėje esančių ekspertų, atsižvelgiant į atskiroms kultūros bei meno sritims ir programoms pateiktas paraiškas. Ekspertams įvertinus visų jiems pateiktų projektų atitiktį nustatytiems prioritetams ir kriterijams ir susumavus jų vertinimus atskirai pagal kiekvieną projektą, sudaromas projektų pagal surinktus balus sąrašas. Šiame sąrašo prie kiekvieno projekto pateikiamas bendras projekto surinktų balų skaičius, ekspertų rekomenduojama skirti ar neskirti lėšų suma, taip pat ekspertų grupės konsoliduoti argumentai dėl rekomenduojamos skirti lėšų sumos. Ekspertų grupės narių individualaus paraiškų vertinimo lentelės ir šių lentelių suvestinė yra neatskiriamos ekspertų grupės posėdžių protokolų dalys.

Pasiūlymas Neringos savivaldybei:

Vidaus teisės aktuose detalizuoti, koku būdu yra parenkamas paraiškas vertinančių ekspertų skaičius (atsižvelgiant į prašomą pinigų sumą, vertinamoje paraiškoje nurodytą projekto biudžetą, ar pan.).

Pasiūlymas Klaipėdos miesto savivaldybei:

Svarstyti galimybę vidaus teisės aktuose nustatyti ir papildomus kriterijus dėl paraiškas vertinančių ekspertų skaičiaus nustatymo, (pavyzdžiui, atsižvelgiant į prašomą pinigų sumą, vertinamoje paraiškoje nurodytą projekto biudžetą ar pan.).

2.2.4. Skiriamas finansavimas su ekspertais siejamų organizacijų projektams.

KRA metu analizuodami savivaldybių pateiktus dokumentus, kuriuose atsispindi projektų vertinimo bei sprendimų dėl jų finansavimo priėmimo procedūrų praktinis atlikimas, atkreipėme dėmesį, kad:

2.2.4.1. Neringos savivaldybėje:

2019 metais buvo skirtas 2 800 EUR finansavimas šios savivaldybės biudžeto lėšomis finansuojamų sričių „Vizualieji menai (dailė, fotografija, tarpdisciplininis menas) ir dizainas“ bei „Istorinė atmintis, paveldas, etninė kultūra“ projektų vertinimo ekspertų grupėje, sudarytoje Neringos savivaldybės administracijos direktoriaus 2019 metų sausio 16 d. įsakymu Nr. V13-22, esančio eksperto knygos – albumo leidybai, (projekto pareiškėjas Viliaus Gužausko firma „Homo liber“)²².

- 2019 metais buvo skirtas 1 000 EUR finansavimas projekto paraišką pateikusio subjekto VŠĮ „Kultūrinių projektų centras“ projektui „Kino buso“ kino edukacijos dirbtuvės Neringoje“. Pažymėtina, kad projekto vertinimo metu VŠĮ „Kultūrinių projektų centras“ vadovu buvo šios savivaldybės biudžeto lėšomis finansuojamos srities „Scenos menai ir muzika (teatras, lėlių teatras, opera, muzikinis teatras, šokis, cirkas)“ projektų vertinimo ekspertų grupėje, sudarytoje Neringos savivaldybės administracijos direktoriaus 2019 metų sausio 16 d. įsakymu Nr. V13-22, esantis ekspertas²³.

²² Pažymime, kad ekspertas nuo projekto ekspertinio vertinimo nusišalino.

²³ Pažymime, kad ekspertas nuo projekto ekspertinio vertinimo nusišalino.

2.2.4.2. Klaipėdos miesto savivaldybėje:

- Vienas iš Vizualiųjų menų srities projektų vertinimo ekspertų buvo projekto, esančio nurodytoje grupėje, vadovu²⁴.

Pažymime, kad STT Analitinės antikorupcinės žvalgybos valdyba taip pat nustatė Klaipėdos miesto savivaldybės kultūros ir meno tarybos narių ir/ar ekspertų tarpusavio ryšius ar ryšius su kultūros projektus teikusiomis įstaigomis ir tai galėjo turėti įtakos galimai neobjektyviam projektų vertinimui.

Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, galima teigti, kad mūsų nuomone, aukščiau minėtos situacijos Klaipėdos miesto ir Neringos savivaldybėse yra ydingos antikorupciniu požiūriu ir gali kelti abejonių dėl galimo interesų konflikto regimybės. Diskutuotina, ar ekspertai turėtų būti įtraukti į tam tikros rūšies projektų vertinimo pogrupius, t. y., vertinti kitų pretendentų projektus, jei tais metais finansavimui yra teikiami ir su jais siejami projektai. Šį teiginį grindžiame tuo, kad paraiškos konkuruoja tarpusavyje dėl finansavimo gavimo ir esant asmeniniam suinteresuotumui ekspertai gali prasčiau įvertinti likusius kandidatus²⁵, o tai mažina finansavimo skyrimo procedūros skaidrumą ir objektyvumą.

Pasiūlymas Klaipėdos miesto ir Neringos savivaldybei:

Siekdami analizuojamų procedūrų ir priimamų sprendimų objektyvumo, pagrįstumo, nešališkumo ir skaidrumo, siūlome eliminuoti galimybę ekspertams vertinti su jais susijusių subjektų paraiškas.

2.2.5. Projektų vertinimo kriterijai yra abstraktūs, sunkiai pamatuojami ir tai suteikia plačią diskreciją paraiškas vertinantiems ekspertams.

Kaip minėjome, nustačius, jog projekto paraiška atitinka visus administracinės atitikties vertinimo reikalavimus, ji teikiama vertinti ekspertams (Palangos miesto savivaldybėje - Kultūros projektų atrankos konkurso komisijos nariams). Paraiškos yra vertinamos individualiai ir ekspertų

²⁴ Klaipėdos miesto savivaldybės Kultūros ir meno tarybos 2018 metų balandžio 4 d. posėdžio, Nr. TAR1-54 protokole užfiksuota, kad ekspertas savo pateikto projekto nevertino ir ekspertų grupės posėdyje nusišalino nuo jo, išeidamas iš posėdžio patalpos.

²⁵ Ekspertinio vertinimo praktinio vykdymo procedūros analizės metu nustatėme, kad ekspertai, įvertinę visų jiems pateiktų projektų atitiktį nustatytiems kriterijams, skiria tam tikrą balų skaičių kiekvienam projektui, taip pat – pateikia siūlymus ir Kultūros ir meno tarybai dėl kiekvieno projekto finansavimo/nefinansavimo ir/ar kiekvienam projektui rekomenduojamos skirti lėšų sumos.

grupėse. Ekspertams įvertinus visų jiems pateiktų projektų atitiktį nustatytiems prioritetams ir kriterijams ir susumavus jų vertinimus atskirai pagal kiekvieną projektą, sudaromas projektų pagal surinktus balus sąrašas. Šiame sąraše prie kiekvieno projekto pateikiamas bendras projekto surinktų balų skaičius, ekspertų rekomenduojama skirti ar neskirti lėšų suma, taip pat ekspertų grupės konsoliduoti argumentai dėl rekomenduojamos skirti lėšų sumos²⁶.

Pažymėtina, kad nors visos mūsų analizuotos savivaldybės vidaus teisės aktuose yra reglamentavusios kriterijus, kuriais turi vadovautis subjektai, vertinantys kultūros bei meno projektus, manytina, kad atskiri projektų vertinimo kriterijai yra abstraktūs ir sunkiai pamatuojami. Dėl šios priežasties projekto vertinimas tiesiogiai priklauso nuo vertintojo subjektyvios nuomonės, patirties, kompetencijos ir pan.

Pavyzdžiui:

2.2.5.1. Neringos savivaldybėje:

- Nors vienas iš sričių projektų vertinimo kriterijų yra *projekto meninės ir (ar) kultūrinės veiklos kokybė*²⁷ (vertinama nuo 0 iki 10 balų), atitiktis projekto vertinimo kriterijui vertinama 8 balais, jei projektas vertinimo kriterijaus aprašą atitinka daugiau nei vidutiniškai, atitiktis vertinimo kriterijui vertinama 5 balų, jei projektas vertinimo kriterijaus aprašą atitinka vidutiniškai, atitiktis vertinimo kriterijui vertinama 3 balais, jei projektas vertinimo kriterijaus aprašą atitinka mažiau nei vidutiniškai.

- Nors vienas iš sričių ir programų projektų vertinimo kriterijų yra „*projekto idėjos originalumas ir pagrįstumas*“²⁸ (vertinama nuo 0 iki 10 balų), atitiktis vertinimo kriterijui vertinama 8 balais, jei projektas vertinimo kriterijaus aprašą atitinka daugiau nei vidutiniškai, 5 balams, jei projektas vertinimo kriterijaus aprašą atitinka vidutiniškai. Atitiktis vertinimo kriterijui vertinama 3 balais, jei projektas vertinimo kriterijaus aprašą atitinka mažiau nei vidutiniškai.

- Nors vienas iš sričių projektų vertinimo kriterijų yra „*projekto vadovo kompetencija*“²⁹ (vertinama nuo 0 iki 10 balų), atitiktis vertinimo kriterijui vertinama 15 balų, jei projektas vertinimo kriterijaus aprašą atitinka daugiau nei vidutiniškai, 10 balų, jei projektas vertinimo kriterijaus aprašą atitinka vidutiniškai, 5 balus, jei projektas vertinimo kriterijaus aprašą atitinka mažiau nei vidutiniškai.

²⁶ Kaip minėjome, Palangos miesto savivaldybėje Kultūros projektų atrankos konkurso komisija teikia rekomendacijas dėl projektų finansavimo šios savivaldybės administracijos direktoriui. Kultūros ir meno taryba šioje savivaldybėje nėra sudaryta.

²⁷ Šio vertinimo kriterijaus aprašas yra „projekto meninės ir (ar) kultūrinės veiklos kokybė yra aukšta, numatyti profesionalūs dalyviai, pridėtas jų sąrašas ir aiškiai apibrėžtos jų funkcijos projekte“.

²⁸ Šio vertinimo kriterijaus aprašas yra „projekto idėja yra originali ir (ar) nauja, aiškiai pagrįsta ir argumentuota. Pasirinkta projekto įgyvendinimo forma leidžia pasiekti išsikeltus tikslus ir uždavinius“.

²⁹ Šio vertinimo kriterijaus aprašas yra „projektą įgyvendinantis vadovas ir komanda pasižymi aukšta kompetencija, užtikrina papildomą lėšų pritraukimą ir numato efektyvų veiklų įgyvendinimo planą“.

- Nors vienas iš sričių projektų vertinimo kriterijų yra „*projektas įgyvendinamas bendradarbiaujant su vienu ar daugiau partnerių iš skirtingų sektorių ar institucijų*“³⁰(vertinama nuo 0 iki 5 balų), atitiktis vertinimo kriterijui vertinama 3 balais, jei projektas vertinimo kriterijaus aprašą atitinka vidutiniškai.

- Nors vienas iš sričių projektų vertinimo kriterijų yra „*projekto svarbumas kultūros ar meno srities raidai, visuomenei*“³¹ (vertinama nuo 0 iki 10 balų), atitiktis vertinimo kriterijui vertinama 8 balams, jei projektas vertinimo kriterijaus aprašą atitinka daugiau nei vidutiniškai, 5 balams, jei projektas vertinimo kriterijaus aprašą atitinka vidutiniškai, 3 balams, jei projektas vertinimo kriterijaus aprašą atitinka mažiau nei vidutiniškai.

2.2.5.2. Palangos miesto savivaldybėje:

- Nors vienas iš projektų prioritetų atitikimo ir kokybės vertinimo kriterijų yra „*ar aiškūs projekto tikslai*“, nėra aišku kaip turi būti vertinamas projekto tikslų aiškumas, nes šio kriterijaus vertinimo aprašas nėra detalizuotas.

- Nors vienas iš projektų prioritetų atitikimo ir kokybės vertinimo kriterijų yra „*ar aiškūs projekto uždaviniai*“, nėra aišku kaip turi būti vertinamas projekto uždavinių aiškumas. Tas pats pasakytina ir apie projekto vertinimo kriterijų „*projekto išsamumas*“, nes šio kriterijaus vertinimo aprašas nėra detalizuotas.

2.2.5.3. Klaipėdos miesto savivaldybėje:

- Nors vienas iš sričių projektų vertinimo kriterijų yra „*projekto meninės, kultūrinės veiklos kokybė*“ (vertinama nuo 1 iki 10 balų), atitiktis vertinimo kriterijui vertinama 8 balams, jei projektas vertinimo kriterijaus aprašą atitinka daugiau nei vidutiniškai, 5 balams, jei projektas vertinimo kriterijaus aprašą atitinka vidutiniškai, 3 balams, jei projektas vertinimo kriterijaus aprašą atitinka mažiau nei vidutiniškai.

- Nors vienas iš sričių projektų vertinimo kriterijų yra „*projekto idėjos originalumas ir pagrįstumas*“³² (vertinama nuo 1 iki 10 balų), atitiktis vertinimo kriterijui vertinama 8 balams, jei projektas vertinimo kriterijaus aprašą atitinka daugiau nei vidutiniškai, 5 balams, jei projektas vertinimo kriterijaus aprašą atitinka vidutiniškai, 3 balams, jei projektas vertinimo kriterijaus aprašą atitinka mažiau nei vidutiniškai.

³⁰ Šio vertinimo kriterijaus aprašas yra „paraiškoje nurodyti projekto partnerių vaidmenys, aiškiai apibrėžtas, numatomas partnerių indėlis. Pridėti bendradarbiavimą patvirtinantys susitarimai“.

³¹ Šio vertinimo kriterijaus aprašas yra „aiškiai pristatyta siekiamų rezultatų svarba, kultūros ar meno srities raidai, visuomenei.“

³² Šio vertinimo kriterijaus aprašas yra „projekto idėja yra originali ir (ar) novatoriška, aiškiai pagrįsta ir argumentuota. Pasirinkta projekto įgyvendinimo forma leidžia įgyvendinti išsikeltus tikslus ir uždavinius“.

- Nors vienas iš sričių projektų vertinimo kriterijų yra „projekto svarbumas kultūros ar meno srities raidai, Klaipėdos visuomenei“³³, (vertinama nuo 1 iki 10 balų), atitiktis vertinimo kriterijui vertinama 8 balams, jei projektas vertinimo kriterijaus aprašą atitinka daugiau nei vidutiniškai, 5 balams, jei projektas vertinimo kriterijaus aprašą atitinka vidutiniškai, 3 balams, jei projektas vertinimo kriterijaus aprašą atitinka mažiau nei vidutiniškai.

Analogiškai trūkumai nustatyti ir analizuojant kriterijus „projekto viešinimas“, „projekto vadovo kompetencija“, „projektu skatinamas bendradarbiavimas tarp skirtingų sektorių ir institucijų“ ir pan.

Taip pat norėtume pažymėti, jog dėl gan plataus paraiškų vertinimo kriterijams rekomenduojamo balų intervalo suteikiama plati diskrecija paraiškas vertinantiems ekspertams/komisijų nariams savo nuožiūra skirti konkretų niekuo nepagrįstą balų skaičių tam tikriems projektams. Be kita ko, Palangos miesto savivaldybėje nėra paaikšintos net tarpinės balų reikšmės ir dėl šių priežasčių kiekvienas vertintojas turi galimybes jas interpretuoti savo nuožiūra.

Šiuos teiginius patvirtina:

Palangos miesto savivaldybėje:

- Susipažinus su Palangos miesto savivaldybės kultūros projektų atrankos konkurso komisijos asociacijos „Baltų unija“ pateikto projekto „Baltų kultūros banga“ paraiškos vertinimo suvestine, nustatyta, kad vertintojas Nr. 1 šiam projektui iš viso skyrė **28** balus³⁴, vertintojas Nr. 2 – 37, vertintojas Nr. 3 – 46, vertintojas Nr. 4 – **50**, vertintojas Nr. 5 – 30 balų³⁵.

- Susipažinus su Palangos miesto savivaldybės kultūros projektų atrankos konkurso komisijos asociacijos „Vaikų vokalinio meno klubas“ pateikto projekto „Vaikų ir jaunimo populiariosios vokalinės muzikos festivalis „Laumės juosta“ paraiškos vertinimo suvestine, nustatyta, kad vertintojas Nr. 1 šiam projektui iš viso skyrė 38 balus, vertintojas Nr. 2 – **29**, vertintojas Nr. 3 – **40**, vertintojas Nr. 4 – 38, vertintojas Nr. 5 – 35, vertintojas 6 – 37, vertintojas Nr. 7 – 35 balus. Analogiškai atvejai nustatyti analizuojant ir kitų projektų paraiškų vertinimus.

- Susipažinus su Palangos miesto savivaldybės kultūros projektų atrankos konkurso komisijos kovos menų klubo „Ardonas“ pateikto projekto „Plaukime link gražesnės ir stipresnės Lietuvos“

³³ Šio vertinimo kriterijaus aprašas yra „projektas yra aktualus, projekte numatytos veiklos yra svarbios kultūros ar meno srities raidai, ugdančios visuomenės kultūros suvokimą“.

³⁴ Pažymėtina, kad Palangos miesto savivaldybės vidaus teisės aktuose yra reglamentuota, kad projektas, įvertintas 35 balais ar mažiau, nefinansuojamas.

³⁵ Pažymėtina, kad Palangos miesto savivaldybės vidaus teisės aktuose yra reglamentuota, kad projektas, įvertintas 35 balais ar mažiau, nefinansuojamas.

paraiškos vertinimo suvestine, nustatyta, kad vertintojas Nr. 1 šiam projektui iš viso skyrė **38** balus, vertintojas Nr. 2 – 40, vertintojas Nr. 3 – **58**³⁶, vertintojas Nr. 4 – 38, vertintojas Nr. 5 – **28** balus³⁷.

- Susipažinus su Šventosios Švč. Mergelės Marijos Jūrų Žvaigždės parapijos pateikto projekto „Mišios Vidmantei Jasukaitytei atminti „tekstai iš V. Jasukaitytės „Maldų knygos“ paraiškos vertinimo suvestine, nustatyta, kad vertintojas Nr. 1 šiam projektui iš viso skyrė **34** balus, vertintojas Nr. 2 – **54**, vertintojas Nr. 3 – 53, vertintojas Nr. 4 – 38. Analogiškai atvejai nustatyti analizuojant ir kitų projektų paraiškų vertinimus.

Neringos savivaldybėje:

- Susipažinus su 2018 metų Neringos savivaldybės kultūros, meno bei edukacinės veiklos projektų paraiškų vertinimo suvestine (vertino 6 ekspertai), atkreiptas dėmesys, kad vertintojas Nr. 1 projektui „Paversk Juodkrantės pakrantę krukų jūra!“ iš viso skyrė **6** balus, Nr. 2 – 17, Nr. 3 – **33**, Nr. 4 – 19, Nr. 5 – 19, Nr. 6 – 14 balų. Šis projektas finansuotas nebuvo, nes nesurinko reikiamo balų skaičiaus (iš viso buvo skirta 108 balai).

- Susipažinus su minėtoje suvestinėje esančiam projektui „Tradicinis tarptautinis skulptorių simpoziumas, nendrinų skulptūrų ant vandens ekspozicija ir Rudens lygiadienio šventė“, skirtais balais, nustatyta, kad vertintojas Nr. 1 projektui iš viso skyrė 23 balus, Nr. 2 – 7, Nr. 3 – **40**, Nr. 4 – 37, Nr. 5 – 37, Nr. 6 – **24** balus. Šiam projektui ekspertai pasiūlė skirti finansavimą, 2 000 EUR, nes projektas iš viso surinko 238 balus.

- Susipažinus su minėtoje suvestinėje esančiam projektui „Šiuolaikinės operos „Geros dienos!“ pristatymas“, skirtais balais, nustatyta, kad vertintojas Nr. 1 projektui iš viso skyrė 29 balus, Nr. 2 – **9**, Nr. 3 – **40**, Nr. 4 – 38, Nr. 5 – 29, Nr. 6 – **20** balų. Šiam projektui ekspertai pasiūlė skirti finansavimą, 2 000 EUR, nes projektas iš viso surinko 165 balus.

- Susipažinus su minėtoje suvestinėje esančiam projektui „Mokslinė konferencija „Respublikos ir nepriklausomybės kovų šimtmečio kontekste“, nustatyta, kad vertintojas Nr. 1 projektui iš viso skyrė **27** balus, Nr. 2 – 5, Nr. 3 – **39**, Nr. 4 – 31, Nr. 5 – 33, Nr. 6 – 20 balų. Šiam projektui ekspertai pasiūlė skirti finansavimą, 1 300 EUR, nes projektas iš viso surinko 155 balus.

Apibendrinant galima teigti, kad dėl vertinimo kriterijų abstraktumo bei gan plačios paraiškų vertinimo kriterijams rekomenduojamo balų intervalo sudaromos sąlygos ekspertinį vertinimą atliekantiems asmenims, formaliai nepažeidžiant teisės aktų reikalavimų, savo nuožiūra skirti

³⁶ Vertintojo siūlymas – projektą finansuoti iš dalies.

³⁷ Pažymėtina, kad Palangos miesto savivaldybės vidaus teisės aktuose yra reglamentuota, kad projektas, įvertintas 35 balais ar mažiau, nefinansuojamas. Vertintojas Nr. 5 šiam projektui skyrė 28 balus ir pasiūlė jo nefinansuoti motyvuodamas tuo, kad „<...> pagal paraiškos turinį projektas nėra kultūros srities, t. y., kultūrą puoselėjantis, kultūrinę vertę sukuriantis, kultūros procesus inicijuojantis ir pan.“.

projektams tokius vertinimo balus, kuriuos pagrįsti objektyviai pamatuojamais kriterijais neįmanoma, todėl tai laikoma korupcijos rizikos veiksniu. Be kita ko, Palangos miesto savivaldybėje tarpinės balų reikšmės nėra paaiškintos ir dėl šių priežasčių kiekvienas vertintojas turi galimybes interpretuoti jas savo nuožiūra, atitinkamai egzistuoja rizika, kad balai gali būti skiriami priklausomai nuo kitų aplinkybių.

Pasiūlymai Klaipėdos miesto, Palangos miesto ir Neringos savivaldybėms:

1. Siekiant skaidresnio ir atsparesnio korupcijai projektų atitikimo vienam ar kitam kriterijui vertinimo, tikslinga svarstyti galimybę papildomai detalizuoti kultūros ir meno projektų vertinimui skirtus kriterijus (nustatant objektyvius ir pamatuojamus rodiklius), numatant, kad balai būtų skiriami pagal atitikimą kiekvienam iš nustatytų kriterijų.

2. Parengti rekomendacijas, skirtas ekspertinį projektų vertinimą atliekantiems asmenims, kuriomis būtų reglamentuota projektų kriterijų vertinimo metodologija. Svarstyti galimybę kriterijus suskaidyti į atskirus „blokus“: pvz., projektu siekiama bendradarbiauti su Lietuvos Respublikos institucijomis – 2 balai, projektu siekiama bendradarbiauti su tarptautinio lygio subjektais – 2 balai ir t. t.

2.2.6. Atskiri Klaipėdos m. ir Palangos m. savivaldybių reprezentacinio miesto festivalio ar pramoginio renginio statuso suteikimo kriterijai yra vertinamojo pobūdžio ir sunkiai pamatuojami.

Reprezentacinio festivalio (renginio) statusas³⁸ gali būti suteikiamas savivaldybių veiklos teritorijoje rengiamiems tęstiniams renginiams, kurių tikslas – bendruomenei pristatyti, skleisti ir populiarinti aukšto meninio lygio (kokybišką) miesto, Lietuvos ir užsienio šalių profesionalų bei mėgėjų meną.

Pažymėtina, kad nors abi savivaldybės KRA metu analizuojamu laikotarpiu vidaus teisės aktuose³⁹ buvo reglamentavusios kriterijus, kuriais turėjo vadovautis subjektai⁴⁰, vertinantys

³⁸ Į reprezentacinių festivalių sąrašą Klaipėdos miesto savivaldybėje gali būti įtraukti ne daugiau kaip 8 festivaliai, o Palangos miesto savivaldybėje į reprezentacinių renginių sąrašą trejų metų laikotarpiui gali būti įtraukti ne daugiau kaip 10 renginių, iš jų: ne daugiau kaip 5 festivaliai ir ne daugiau kaip 5 pramoginiai renginiai.

³⁹ T. y., Reprezentacinio Palangos miesto festivalio ar pramoginio renginio statuso suteikimo ir jo dalinio finansavimo iš savivaldybės biudžeto lėšų tvarkos aprašas, patvirtintas šios savivaldybės tarybos 2019 m. rugsėjo 29 d. sprendimu, Nr. T2-193, Reprezentacinio Klaipėdos miesto festivalio statuso suteikimo ir jo dalinio finansavimo iš savivaldybės biudžeto lėšų tvarkos aprašas, patvirtintas šios savivaldybės tarybos 2010 m. liepos 29 d. sprendimu Nr. T2-196.

⁴⁰ Kaip minėta, Klaipėdos miesto savivaldybėje festivalius nuo 1 iki 5 balų vertina ekspertai, o Palangos miesto savivaldybėje – Reprezentacinio renginio suteikimo komisija.

festivalius/pramoginius renginius, pretenduojančius gauti reprezentacinio miesto festivalio/renginio statusą, manytina, kad kai kurie tokio pobūdžio renginių suteikimo kriterijai yra vertinamojo pobūdžio ir sunkiai pamatuojami.

Šį teiginį patvirtina šie pavyzdžiai:

2.2.6.1. Klaipėdos miesto savivaldybėje:

- Nors vienas iš festivalio vertinimo kriterijų yra „*festivalio meninė kokybė: jo reikšmė vystant ir puoselėjant konkrečią meno sritį ir žanrą*“, nėra aišku, kokiais metodais (būdais) yra pamatuojama festivalio reikšmė bei kaip festivalio meninė kokybė gali būti „pamatuojama“ (įvertinama) 2 balais, 3 balais ir pan.

- Nors vienas iš festivalio vertinimo kriterijų yra „*inovatyvių sprendimų diegimas ir paieška festivalio programoje*“, nėra aišku, kiek inovatyvių sprendimų (pavyzdžiui, 1,3, 10 ir t.t.), turi būti diegiama festivalio programoje, pretenduojančioje gauti aukščiausią įvertinimą (5 balus).

- Nors vienas iš festivalio vertinimo kriterijų yra „*festivalio tarptautiškumas: užsienio institucijų, įstaigų organizacijų, pavienių menininkų įtraukimas į vyksmą*“, nėra aišku, koks subjektų skaičius gali būti vertinamas kaip maksimalus ribinis siekiant gauti aukščiausią vertinamąjį balą arba kuo remiantis kiekvienas ekspertas/komisijos narys nusprendžia, kad pagal šį kriterijų renginys atitinka 3 balus.

- Nors vienas iš festivalio vertinimo kriterijų yra „*festivalio edukacinės programos*“, nėra aišku, kiek edukacinių programų (pavyzdžiui, 1, 3, 10 ir t.t.) turi būti įdiegta projekte, pretenduojančiame gauti aukščiausią įvertinimą (5 balus).

- Nors vienas iš festivalio vertinimo kriterijų yra „*festivalio prieinamumas lankytojams, žiūrovams, klausytojams: darbas su tiksline auditorija*“, nėra aišku, kokia auditorija gali būti apibrėžiama kaip tikslinė atliekant projektų vertinimą, tuo labiau, kad kiekvieno renginio gerbėjų – lankytojų „ratas“ gali skirtis.

- Nors vienas iš renginio vertinimo kriterijų yra „*festivalio indėlis, sudarant palankias sąlygas turizmo ir verslo plėtotei*“, nėra aišku, kokiais būdais indėlis yra pamatuojamas. Taip pat atkreiptinas dėmesys, kad nors pareiškėjas savivaldybei kartu su paraiška privalo pateikti 3 pastarųjų metų analizę, kiek festivalis prisidėjo prie verslo ir turizmo plėtros mieste (t. y., kiek jis naudojosi miesto viešbučių maitinimo įmonių, transporto ir pan. paslaugomis), reikalavimai tokio pobūdžio analizės formai bei turiniui nėra reglamentuoti.

2.2.6.2. Palangos miesto savivaldybėje:

- Nors vienas iš festivalio vertinimo kriterijų yra „*renginio meninė ar turistinė rekreacinė kokybė, jo reikšmė vystant ir puoselėjant konkrečią meno sritį ar tematinį žanrą*“, nėra aišku, kokiais metodais (būdais) yra „pamatuojama“ (įvertinama) renginio kokybė 2 balais, 3 balais ir pan.

- Nors vienas iš festivalio vertinimo kriterijų yra „*renginio programoje inovatyvių sprendimų diegimas ir paieška*“, nėra aišku, kiek inovatyvių sprendimų (pavyzdžiui, 1,3, 10 ir t.t.), turi būti diegiama festivalio programoje, pretenduojančioje gauti aukščiausią įvertinimą (5 balus).

- Nors vienas iš festivalio vertinimo kriterijų yra „*festivalio tarptautiškumas: užsienio institucijų, įstaigų organizacijų, pavienių menininkų įtraukimas į vyksmą*“, nėra aišku, koks subjektų skaičius gali būti vertinamas kaip maksimalus ribinis siekiant gauti aukščiausią vertinamąjį balą arba kuo remiantis kiekvienas ekspertas/komisijos narys nusprendžia, kad pagal šį kriterijų renginys atitinka 3 balus.

- Nors vienas iš festivalio vertinimo kriterijų yra „*renginio edukacinės programos*“, nėra aišku, kiek edukacinių programų (pavyzdžiui, 1, 3, 10 ir t.t.) turi būti įdiegta projekte, pretenduojančiame gauti aukščiausią įvertinimą (5 balus).

- Nors vienas iš festivalio vertinimo kriterijų yra „*renginio prieinamumas lankytojams, žiūrovams, klausytojams: darbas su tiksline auditorija*“, nėra aišku, kokia auditorija gali būti apibrėžiama kaip tikslinė atliekant projektų vertinimą, tuo labiau, kad kiekvieno renginio gerbėjų – lankytojų „ratas“ gali skirtis.

- Nors vienas iš renginio vertinimo kriterijų yra „*renginio indėlis, sudarant palankias sąlygas turizmo ir verslo plėtotei*“, nėra aišku, kokiais būdais indėlis yra pamatuojamas, kad skirti žemiausius ar aukščiausius balus.

Apibendrinant galima teigti, kad dėl vertinimo kriterijų, kuriais vadovaujantis yra suteikiamas reprezentacinio miesto festivalio ar pramoginio renginio statusas savivaldybių veiklos teritorijoje organizuojamiems tęstiniams renginiams, abstraktumo ir gan plačios rekomenduojamų skirti balų skalės, reprezentacinio miesto festivalio ar pramoginio renginio statuso suteikimo procedūra gali būti vykdoma nepakankamai objektyviai, pvz., ekspertinį vertinimą atliekantiems asmenims nepagrįstai skiriant balus tam tikram renginiui ar festivaliui, kas laikoma korupcijos rizikos veiksniu⁴¹.

Pasiūlymai Palangos miesto savivaldybei:

⁴¹ Tačiau pažymėtina, kad KRA projekto derinimo metu Klaipėdos m. savivaldybė nurodė, kad Reprezentacinio Klaipėdos miesto festivalio statuso suteikimo ir jo dalinio finansavimo iš savivaldybės biudžeto lėšų tvarkos aprašas, patvirtintas šios savivaldybės tarybos 2010 m. liepos 29 d. sprendimu Nr. T2-196, šiuo metu negalioja, taip pat yra rengiama unifikauta visų rūšių kultūros ir meno projektų finansavimo tvarka, todėl pasiūlymai šiai savivaldybei nėra teikiami.

1. Koreguoti vidaus teisės aktus, reglamentuojančius reprezentacinio miesto renginio statuso suteikimo tvarką, užtikrinant, kad paraiškų vertinimo kriterijai būtų tikslūs, konkretūs, lengvai pamatuojami.

2. Svarstyti galimybę parengti metodines rekomendacijas, skirtas paraiškas vertinantiems Palangos miesto savivaldybės reprezentacinio renginio statuso suteikimo komisijos nariams, kuriose būtų reglamentuoti detalūs paraiškų vertinimo principai pagal kiekvieną kriterijų.

2.3. Korupcijos rizika sprendimų dėl kultūros ir meno projektų finansavimo priėmimo srityje.

Kaip minėjome, ekspertams įvertinus visų jiems pateiktų projektų atitiktį nustatytiems prioritetams ir kriterijams ir susumavus jų vertinimus, sudaromas projektų, suskirstant juos pagal surinktus balus, sąrašas. Šiame sąrašė prie kiekvieno projekto yra pateikiama ekspertų rekomenduojama skirti lėšų suma bei ekspertų grupės konsoliduoti argumentai. Pažymėtina, kad projektų vertintojų siūlymai yra rekomendacinio pobūdžio, nes Kultūros ir meno tarybos nariai⁴² gali: a) pritarti ekspertų vertinimo rezultatams (išvads); b) nepritarti ekspertų vertinimo rezultatams (išvads). Sprendimą dėl konkretaus finansavimo dydžio priima savivaldybės administracijos direktorius.

Išanalizavę teisinį reglamentavimą, teisės normų praktinį įgyvendinimą ir apibendrinę KRA metu gautą informaciją apie sprendimų dėl projektų finansavimo priėmimo procedūros praktinį vykdymą visose savivaldybėse, nustatėme, kad egzistuoja korupcijos rizika dėl šių korupcijos rizikos veiksnių:

2.3.1. Plati diskrecija vykdant pretendentų į Klaipėdos miesto ir Neringos savivaldybių kultūros ir meno tarybos narius atranką.

Šį teiginį patvirtina:

2.3.1.1. Klaipėdos miesto savivaldybėje:

- Įvertinus Klaipėdos miesto savivaldybės kultūros ir meno tarybos nuostatus, patvirtintus Klaipėdos miesto savivaldybės tarybos 2018 metų kovo 29 d. sprendimu Nr. T2-274, nustatėme, kad kultūros ir meno tarybos sudarymą inicijuoja ir organizuoja Savivaldybės administracijos Ugdymo ir kultūros departamento Kultūros skyrius. Į Kultūros ir meno tarybą siūlo: 3 atstovus – meno kūrėjų organizacijų padaliniai Klaipėdoje; 3 atstovus – nevyriausybinės organizacijos, dirbančios kultūros

⁴² Išskyrus Palangos miesto savivaldybę, kuri neturi patvirtinusi Kultūros ir meno tarybos. Todėl šios savivaldybės kultūros projektų atrankos konkurso komisija arba reprezentacinio renginio statuso komisija teikia Palangos m. savivaldybės administracijos direktoriui rekomendaciją dėl projektų finansavimo bei finansavimo dydžio nustatymo.

sirtyje; 2 atstovus – valstybės ir savivaldybės kultūros įstaigos; 2 atstovus – Klaipėdos kultūros magistras; 1 atstovą – Savivaldybės tarybos Kultūros, švietimo ir sporto komitetas. Plačiau jų atrankos mechanizmas neregamentuotas. Taip pat pažymėtina, kad nors nuostatuose yra nustatyta kultūros ir meno tarybos narių skaičius bei kadencijos trukmė, jokie kvalifikaciniai reikalavimai šios tarybos nariams nėra nustatyti. Taip pat nenustatyti apribojimai, kas negali būti šios tarybos nariais.

2.3.1.2. Neringos savivaldybėje:

- Įvertinus Neringos savivaldybės kultūros ir meno tarybos nuostatus, patvirtintus Klaipėdos miesto savivaldybės tarybos 2018 metų rugpjūčio 30 d. sprendimu Nr. T1-99, nustatėme, kad Neringos savivaldybėje Kultūros ir meno tarybos nariais gali būti savivaldybės tarybos nariai, savivaldybės administracijos valstybės tarnautojai, aukštojo mokslo institucijų, savivaldybės švietimo, kultūros įstaigų, valstybės įstaigų, verslo įmonių, nevyriausybinių organizacijų, dirbančių kultūros srityje, atstovai, kurie yra atrenkami organizuojant atranką. Tačiau nors nuostatuose reglamentuotas kultūros ir meno tarybos narių skaičius bei kadencijos trukmė, jokie kvalifikaciniai reikalavimai šios tarybos nariams nėra nustatyti. Taip pat nenustatyti apribojimai, kas negali būti šios tarybos nariais.

Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, galima teigti, jog dėl teisinio reguliavimo trūkumų suteikiama per plati diskrecija subjektams, vykdančiams pretendentų į tarybos narius atranką ir tai sudaro sąlygas galimai nesąžiningiems susitarimams bei korupcijos rizikai didėti.

Pasiūlymas Neringos savivaldybei:

Nustatyti kvalifikacinius reikalavimus kultūros ir meno tarybos nariams.

Pasiūlymai Klaipėdos miesto savivaldybei:

1. Nustatyti kvalifikacinius reikalavimus kultūros ir meno tarybos nariams.

2. Reglamentuoti kultūros ir meno tarybos narių, kuriuos skiria meno kūrėjų organizacijų padaliniai Klaipėdoje, nevyriausybines organizacijas, dirbančios kultūros srityje, valstybės ir savivaldybės kultūros įstaigos, Klaipėdos kultūros magistras bei savivaldybės tarybos Kultūros, švietimo ir sporto komitetas, atrankos mechanizmą.

2.3.2. Nedetalizuotos projektų finansavimo dydžio nustatymo procedūros, todėl sudaromos galimybės proteguoti atskirus projektus jiems skiriant didesnę finansavimą.

Pažymėtina, kad savivaldybėse galutinį sprendimą dėl projektų finansavimo priima savivaldybės administracijos direktorius, atsižvelgdamas į kultūros ir meno tarybos narių⁴³ rekomendacijas.

Korupcijos rizikos aspektu analizuodami savivaldybių pateiktus dokumentus, kuriuose atsispindi sprendimų dėl projektų finansavimo/nefinansavimo procedūrų priėmimo praktinis atlikimas, nustatėme, kad:

2.3.2.1. Dėl teisės aktuose išsamiau nedetalizuotos projektų finansavimo dydžio nustatymo procedūros atskiriems Neringos savivaldybės projektams Kultūros ir meno taryba pasiūlė skirti ženkliai didesni/mažesni finansavimą, nei siūlė projektus vertinę ekspertai.

KRA atlikimo metu susipažinome su Neringos savivaldybės kultūros ir meno tarybos 2019 m. sausio 11 d. posėdžio protokolu, Nr. KMT-2. Posėdžio metu buvo svarstomos ekspertų grupės pateiktos konsoliduotos išvados su vertinimo balų vidurkiais ir projekto įgyvendinimui siūlomų sumų vidurkiais dėl kultūros ir meno projektų srities „Ne turistinio sezono metu organizuojamos kultūros bei meno iniciatyvos projektų“ ir programos „Tęstinių masinių renginių rėmimas“, finansavimo.

Atkreipėme dėmesį, kad:

- Nors pareiškėjo VŠĮ „Klaipėdos šventės“ projektas „Klaipėdos šviesų festivalis Raganų kalne“ ekspertinio vertinimo metu išvedus visų ekspertų skirtų balų vidurkį surinko 81 balą ir atsižvelgdamas į tai ekspertai šiam projektui rekomendavo skirti 6 547 EUR, Neringos savivaldybės kultūros ir meno taryba nusprendė, kad „<...> reikėtų pabandyti šį naują pilotinį projektą <...>“. Atsižvelgiant į tai, kultūros ir meno taryba priėmė sprendimą siūlyti savivaldybės administracijos direktoriui projektui skirti 8 000 EUR iš savivaldybės biudžeto.

- Nors pareiškėjo Klaipėdos m. baltarusių bendrija „Krynica“ projektas „Tarptautinis meno pleneras „Neringa – Baltijos perlas“ ekspertinio vertinimo metu surinko 85 balus ir atsižvelgdamas į tai ekspertai šiam projektui rekomendavo skirti 6 721 EUR, Neringos savivaldybės kultūros ir meno taryba nutarė siūlyti savivaldybės administracijos direktoriui projektui skirti 3 000 EUR.

- Nors pareiškėjo VŠĮ Džiazio namai“ projektas „Tarptautinis džiazio muzikos festivalis „Nida Jazz Maratonas“ ekspertinio vertinimo metu surinko 88.3 balus ir atsižvelgdamas į tai ekspertai šiam projektui rekomendavo skirti 7 280 EUR, Neringos savivaldybės kultūros ir meno taryba nutarė siūlyti skirti 4 000 EUR, motyvuodama tuo, kad įgyvendinant projektą numatomas tik vienas koncertas ir jis

⁴³ Palangos miesto savivaldybėje galutinį sprendimą dėl projektų finansavimo priima savivaldybės administracijos direktorius, atsižvelgdamas į Kultūros ir meno projektų konkurso komisijos susirinkimo protokolu įformintas rekomendacijas.

yra mokamas. Atsižvelgiant į tai, nutarta siūlyti skirti mažiau nei ekspertų teikiamoje lentelėje, su pastaba organizatoriams pagalvoti apie didesnę projekto prieinamumą visuomenei tiek ne sezono, tiek ir sezono metu.

2.3.2.2. Nustatėme atvejų, kai mažiau balų ekspertinio vertinimo metu surinkę projektai savivaldybės kultūros ir meno tarybos teikimu gavo didesnę finansavimą.

Aukščiau minėtus teiginius pagrindžia šie pavyzdžiai Palangos miesto savivaldybėje:

- 2019 m. balandžio 23 d. Palangos kultūros projektų atrankos konkurso komisijos posėdžio metu⁴⁴ Palangos botanikos parko fondo projektui Nr. 8 komisija skyrė 229 balus, balų vidurkis 57,25. Pareiškėjo prašoma suma buvo 4 180 EUR, finansuota 4 180 EUR). Tuo tarpu VŠĮ Antano Mončio namai-muziejaus projektui Nr. 13 Komisija skyrė 233 balus, balų vidurkis 58,21, t. y. aukštesnis už Palangos botanikos parko fondo projektui skirtą įvertinimą. Tačiau VŠĮ Antano Mončio namai-muziejaus projektui Nr. 13 buvo skirtas tik 3 000 EUR finansavimas. Atkreiptinas dėmesys, jog kad šis pareiškėjas prašė savivaldybės skirti 4 420 EUR finansavimą.

- Palangos žemaičių draugijai, pateikusiai projektą Nr. 3, Komisija skyrė 212 balų (balų vidurkis 53). Palangos žemaičių draugija prašė skirti 8 200 EUR finansavimą, tačiau skirto finansavimo suma 3 000 EUR. Tuo tarpu Šventosios Švč. Mergelės Marijos Jūrų žvaigždės parapijos projektui Nr. 11 kultūros projektų atrankos konkurso komisija skyrė 179 balus, vidurkis 44,75 balo. Pareiškėjas prašė skirti 4 360 EUR, savivaldybės biudžeto lėšų, tačiau skirta 3 000 EUR.

Be kita ko susipažinę su 2019 m. balandžio 23 d. vykusio Palangos miesto savivaldybės kultūros projektų rėmimo vertinimo komisijos posėdžio protokolu Nr. KUL-7-1, nustatėme, kad VŠĮ „Klasika LT“ pateiktam projektui Nr. 12 dėl šios komisijos plačiau nedetalizuojamų motyvų buvo nuspręsta siūlyti skirti 8 000 EUR (prašoma suma – 12 000 EUR), plačiau nedetalizuojant tokio siūlymo teikimo motyvų. Analogiškai trūkumai nustatyti analizuojant ir kitų, to paties komisijos posėdžio protokole siūlomų finansavimo sumų nustatymo motyvus projektams finansuoti⁴⁵.

2.3.2.3. Kultūros ir meno tarybos posėdžių protokoluose dažnai nėra argumentuojami sprendimų dėl projektų finansavimo dydžio priėmimo motyvai ir juos pateikę asmenys, susidaro įspūdis, kad yra nusistovėjusi taisyklė skirti mažesnę finansavimą nei pareiškėjai prašo.

⁴⁴ 2019 m. balandžio 23 d. komisijos posėdžio protokolas Nr. KUL7-1.

⁴⁵ Pažymėtina, kad KRA projekto derinimo metu Palangos miesto savivaldybė nurodė, kad vertinant projektus komisijos nariai vertina ir pateiktų išlaidų, finansuojamų iš savivaldybės biudžeto, sąmatas, jų pagrįstumą. Siekiama, kad savivaldybės biudžeto lėšos būtų naudojamos racionaliai, nebūtų prašomas finansavimas veikloms, kurių nėra galimybės finansuoti pagal Tvarkos aprašą pavyzdžiui, darbo užmokesčiui ir .t.t. Dėl šios priežasties Komisijos nariai gali siūlyti nefinansuoti konkrečių išlaidų ir atitinkamai mažinti projektui skiriamą finansavimą.

Galima sutikti su tokios praktikos argumentais, kad „visada prašoma daugiau nei reikia“ ir „visiems prašomų lėšų neužteks“. Tačiau tokiais atvejais pasigendama motyvų ir mechanizmo, kaip yra nustatomas „tinkamo“ finansavimo dydis. Pavyzdžiui, Palangos miesto savivaldybėje pareiškėjas „Palangos žemaičių draugija“ 2019 metais kreipėsi į savivaldybę, prašydamas skirti 8 200 EUR projekto finansavimui, tačiau buvo skirta 3000 EUR. VŠĮ „Mažoji fiesta“ 2019 metais kreipėsi į savivaldybę, prašydamas skirti 5 000 EUR projekto finansavimui, tačiau buvo skirta 1 000 EUR. VŠĮ „Šilko klubas“ 2019 metais kreipėsi į savivaldybę, prašydamas skirti 5 000 EUR projekto finansavimui, tačiau buvo skirta 1 000 EUR. Iš šių pavyzdžių matyti, kad santykiai tarp prašomo finansavimo ir skiriamo skiriasi keleriopai, tačiau tokio skirtumo motyvai neaiškūs. Tuo pačiu atkreiptinas dėmesys, kad kartais pareiškėjų prašoma ir vėliau skiriama finansavimo suma sutampa, pavyzdžiui, 2019 metais pareiškėjas Palangos botanikos miesto sodas prašė Palangos miesto savivaldybės projekto įgyvendinimui skirti 4 180 EUR, tokio dydžio finansavimą ir gavo. 2019 metais pareiškėjas VŠĮ „Pilietinė medija“ prašė Neringos savivaldybės projekto įgyvendinimui skirti 35 000 EUR, tokio dydžio finansavimą ir gavo. Atkreipiame dėmesį, kad tokia nevienoda praktika sudaro prielaidas manyti, kad finansavimo dydį gali lemti nebūtinai tiesiogiai su programa ar projektu susijusios aplinkybės. Pabrėžtina, kad tai yra ydinga ne tik skaidrumo ir viešinimo prasme, bet taip pat apsunkina galimai pažeistų teisių gynimo procesą.

Pažymėtina, kad skaidrus kultūros bei meno projektų finansavimas savivaldybių biudžeto lėšomis turi didelę reikšmę formuojant antikorupcinę aplinką. Dėl teisinio reglamentavimo stokos sudaromos galimybės proteguoti atskirus projektus jiems skiriant didesnę finansavimą.

Pasiūlymai Klaipėdos miesto, Palangos miesto ir Neringos savivaldybėms:

1. Vidaus teisės aktuose išsamiau detalizuoti projektų finansavimo dydžio nustatymo procedūras.

2. Svarstyti galimybę patvirtinti metodiką dėl paraiškos vertinimo balų susiejimo su paraiškai skiriama finansavimo suma. Pavyzdžiui, viena iš pasiūlymo įgyvendinimo alternatyvų – svarstyti galimybę taikyti Europos Sąjungos fonduose taikomą praktiką, kuomet nustatomas maksimalus finansavimo procentas projektams surinkusiems atitinkamą balų skaičių ar pan.

3. Kultūros ir meno tarybos (Palangos miesto savivaldybėje – Kultūros projektų konkursų komisijos) posėdžių protokoluose išsamiau argumentuoti priimamų sprendimų/siūlymų motyvus.

3. KORUPCIJOS RIZIKA SAVIVALDYBĖS BIUDŽETO LĖŠŲ NAUDOJIMO KONTROLĖS PROCEDŪRŲ VYKDYMO SRITYJE KLAIPĖDOS M., PALANGOS M. IR NERINGOS SAVIVALDYBĖSE

Išanalizavę teisinį reglamentavimą, teisės normų praktinį įgyvendinimą ir apibendrinę KRA metu gautą informaciją apie savivaldybės biudžeto lėšų, skirtų projektams finansuoti/iš dalies finansuoti, naudojimo kontrolę savivaldybių kompetencijos ribose, nustatėme, kad egzistuoja korupcijos rizika dėl šių korupcijos rizikos veiksnių:

3.1. Nenumatytos projektų dvigubo finansavimo kontrolės priemonės.

Pažymėtina, kad nors visų savivaldybių vidaus teisės aktuose yra įtvirtinta imperatyvi nuostata, kad projektas gali būti finansuojamas tik vieną kartą⁴⁶, dvigubo finansavimo išvengimo priemonės plačiau nėra reglamentuotos. Savivaldybės neturi įdiegusios informacinės sistemos, leidžiančios palyginti visų tam tikro subjekto teiktų paraiškų turinį, todėl praktikoje pareiškėjas tiesiog pasirašo deklaracijoje, taip patvirtindamas, kad jo teikiama paraiška atitinka keliamus reikalavimus. Taip pat atkreipėme dėmesį, kad nei vienos savivaldybės vidaus teisės aktuose nėra įtvirtintas reikalavimas paraiškos administracinės atitikties vertinimo metu savivaldybių valstybės tarnautojams patikrinti, ar tokio pat turinio projektas buvo finansuotas.

Žemiau pateikiamoje lentelėje, nurodome, kokius aspektus gautų paraiškų administracinės atitikties vertinimo metu turi įvertinti savivaldybių valstybės tarnautojai:

1. Administracinės atitikties vertinimas		
<i>Klaipėdos m. savivaldybė</i>	<i>Palangos m. savivaldybė</i>	<i>Neringos m. savivaldybė</i>
- ar paraiškos yra pateiktos iki skelbime nurodytos datos; - ar paraiškos pateiktos laikantis	- ar paraiškos yra pateiktos iki skelbime nurodytos datos; - ar paraiškas pateikė organizacija, kuri	- ar paraiškos pateiktos laikantis kvietime nustatytų administracinių reikalavimų,

⁴⁶ Pavyzdžiui:

- Palangos miesto savivaldybės projektų paraiškų teikimo ir atrankos konkurso tvarkos aprašo, patvirtinto šios savivaldybės tarybos 2017 m. gruodžio 21 d. sprendimu Nr. T2-264 III skyriaus „Reikalavimai projektams“ 12 p. yra įtvirtinta imperatyvi nuostata, kad „<...> projekto išlaidos negali dubliuoti išlaidų, finansuojamų iš valstybės biudžeto programų, savivaldybės biudžeto ar kitų paramos lėšų <...>“;

- Klaipėdos m. savivaldybės biudžeto lėšomis tvarkos aprašo, patvirtinto šios savivaldybės tarybos 2017 m. liepos 27 d. sprendimu Nr. T2-187, 27 p. yra įtvirtinta nuostata, kad projektas gali būti finansuojamas tik vieną kartą. Nustačius, kad tas pats projektas gavo finansavimą dalyvaudamas kituose savivaldybės administracijos skelbtuose projektų dalinio finansavimo konkursuose, antrą kartą skirtas finansavimas (kaip neteisėtas) turi būti grąžinamas savivaldybei per 20 darbo dienų.

- Neringos savivaldybės kultūros bei meno projektų finansavimo Neringos miesto savivaldybės biudžeto lėšomis tvarkos apraše, patvirtintame šios savivaldybės tarybos 2018 m. rugpjūčio 30 d. sprendimu Nr. T1-100 27 p. yra nurodyta, kad projektas gali būti finansuojamas tik vieną kartą. Nustačius, kad tas pats projektas gavo finansavimą dalyvaudamas kituose savivaldybės administracijos skelbtuose projektų dalinio finansavimo konkursuose, antrą kartą skirtas finansavimas (kaip neteisėtas) turi būti grąžinamas savivaldybei per 10 darbo dienų.

Tvarcos apraše ir kvietime nustatytų administracinių reikalavimų; - ar paraiškų teikėjai pateikė ataskaitas už anksčiau vykdytus projektus pagal sutartinius įsipareigojimus su savivaldybės administracija.	yra tinkamas pareiškėjas; - ar prie paraiškų pateikti visi prašomi dokumentai; - ar paraiškos ir kartu su paraiškėmis pateikti dokumentai yra tvarkingai susėti ir sunumeruoti.	
---	---	--

Pažymėtina, kad ir ekspertai, (Palangos miesto savivaldybėje – Kultūros projektų atrankos konkurso komisijos nariai), atlikdami pateiktų paraiškų ekspertinį vertinimą, neprivalo išanalizuoti, ar panašaus turinio projektas yra ar jau buvo finansuotas net ir tais atvejais, jei šis reikalavimas nustatytas konkurso nuostatuose. Atitiktis šiam reikalavimui grindžiama tik pareiškėjo deklaratyviu patvirtinimu, kurio niekas netikrina. Todėl nėra aišku, kaip informacija apie lėšų naudojimą „pasiekia“ paraiškas vertinančius ekspertus/komisijas ir kultūros bei meno tarybų narius.

Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, darytina prielaida, jog egzistuoja rizika, kad savivaldybės biudžeto lėšomis galėtų būti pakartotinai ar dvigubai finansuojami tam tikri projektai, todėl dvigubo finansavimo išvengimo kontrolės funkcija nėra tinkamai įgyvendinama ir tai laikoma korupcijos rizikos veiksniumi.

Pasiūlymas Klaipėdos miesto, Palangos miesto ir Neringos savivaldybėms:

Apsvarstyti pakartotinio ir dvigubo tų pačių projektų finansavimo rizikos savivaldybės biudžeto lėšomis valdymo galimybes ir įdiegti šios rizikos kontrolės įgyvendinimo mechanizmą (kas ir koku būdu turėtų įvertinti ir t. t.). Pavyzdžiui, viena iš kontrolės priemonių - nustatyti, kad rengiant įsakymus dėl dalinio finansavimo skyrimo pareiškėjams, šiuos įsakymus informacinėje dokumentų derinimo sistemoje derintų visų dalinio finansavimo skirstymą administruojančių padalinių vadovai ar atstovai ar pan. arba taikyti alternatyvias priemones, padėsiančias užtikrinti.

3.2. Palangos miesto ir Neringos savivaldybės vidaus teisės aktuose nenumatytos kontrolės procedūros siekiant patikrinti ir įvertinti pateiktų finansinių ataskaitų duomenis bei pagal projektų vykdymo sutartis prisiimtų įsipareigojimų vykdymą.

Šį teiginį patvirtina:

3.2.1. Palangos miesto savivaldybėje:

Nors Palangos miesto savivaldybės projektų paraiškų teikimo ir atrankos konkurso tvarkos aprašo, patvirtinto šios savivaldybės tarybos 2017 m. gruodžio 21 d. sprendimu Nr. T2-264, 43 p. yra nustatyta, kad savivaldybės biudžeto lėšų, skiriamų projektams finansuoti, naudojimo kontrolę atlieka

projektus koordinuojantys skyriai (ar specialistas), detaliau kontrolės mechanizmas (pavyzdžiui, vykdomos kontrolės formos bei periodiškumas, priežiūros procedūrų fiksavimo aspektai ir pan.), nėra reglamentuotas.

3.2.2. Neringos savivaldybėje:

Nors Neringos savivaldybės kultūros bei meno projektų finansavimo Neringos miesto savivaldybės biudžeto lėšomis tvarkos aprašo, patvirtinto šios savivaldybės tarybos 2018 m. rugpjūčio 30 d. sprendimu Nr. T1-100. 59 p. yra reglamentuota, kad sutarties įgyvendinimo priežiūrą vykdo šios savivaldybės administracijos kultūros skyrius, detaliau kontrolės mechanizmas (pavyzdžiui, vykdomos kontrolės formos bei periodiškumas, priežiūros procedūrų fiksavimo aspektai ir pan.), nėra reglamentuotas. Savivaldybė mus informavo⁴⁷, kad vadovaujantis Kultūros bei meno projektų finansavimo Neringos savivaldybės biudžeto lėšomis tvarkos aprašo nuostatomis, projekto vykdytojai, įgyvendinę projektą, savivaldybės administracijai teikia projekto įgyvendinimo rezultatų ataskaitą bei finansines išlaidas patvirtinančių dokumentų kopijas. Tuomet yra tikrinama, ar gautos lėšos buvo tinkamai panaudotos, ar projekto sąmata atitinka patirtas išlaidas, o neatitikimo atveju – prašoma projekto vykdytojų patikslinti pateiktas ataskaitas. Atsižvelgiant į tai, kad administracinis aparatas Neringos miesto savivaldybėje yra mažas, yra glaudžiai bendraujama su projektų vykdytojais nuo pat sutarties pasirašymo iki galutinės projekto ataskaitos pateikimo. Nuolat sprendžiamos eigoje išskylančios problemos, pagal poreikį rengiami organizaciniai komitetai prieš didesnius renginius/projektus, vyksta aptarimai po jų, teikiamos pastabos, viešose vietose vykstantiems renginiams taip pat išduodami leidimai, lankomasi projekto veiklose, renginiuose – tad nuolat stebima projektų vykdymo eiga ir kaip projektų vykdytojai įgyvendina prisiimtus įsipareigojimus (renginių skaičius, trukmė, kultūrinis, meninis turinys, techninio aptarnavimo apimtys ir kt.).

Pažymėtina, kad skaidrus kultūros bei meno projektams skirtų lėšų kontrolės procedūrų reguliavimas pagal savivaldybių kompetenciją turi didelę reikšmę formuojant antikorupcinę aplinką. Todėl teisinio reglamentavimo stoka nesudaro pakankamų galimybių užtikrinti veiksmingos savivaldybių darbuotojų atliekamos projektų vykdymo priežiūros bei didina korupcijos pasireiškimo tikimybę šioje savivaldybių veiklos srityje.

Pasiūlymas Palangos miesto ir Neringos savivaldybėms:

⁴⁷ Neringos savivaldybės 2020-09-21 raštas, Nr. (4.16)V15-2210.

Vidaus teisės aktuose išsamiai detalizuoti projektams skirtų lėšų panaudojimo kontrolės vykdymo procedūras.

3.3. Nepakankama biudžeto lėšomis iš dalies finansuojamų kultūros projektų vykdymo Klaipėdos miesto savivaldybėje kontrolė.

Klaipėdos miesto savivaldybės Perkamų paslaugų teikimo bei savivaldybės biudžeto lėšomis iš dalies finansuojamų kultūros projektų vykdymo kontrolės aprašo (toliau – Aprašas), patvirtinto Klaipėdos miesto savivaldybės administracijos direktoriaus 2013 m. rugpjūčio 14 d. įsakymu Nr. AD1-2005 (aktuali redakcija 2016 m. gegužės 25 d. Nr. AD1-2586), 7 p. yra reglamentuota, kad Kultūros skyriaus valstybės tarnautojas, šio skyriaus vedėjo pavedimu atliekantis projektuose numatytų paslaugų teikimo einamąją finansų kontrolę privalo lankytis renginiuose⁴⁸, taip pat - ne rečiau kaip 1 kartą per mėnesį vykdyti eilinius kontrolinius paslaugų teikimo atitikties sutartyse nurodytoms sąlygoms patikrinimus, dalyvaujant kultūros paslaugas teikiančio subjekto vadovui ar atstovui. Korupcijos pasireiškimo tikimybę kultūros ir meno projektų vykdymo priežiūros srityje didina, tai, kad:

- Nors Apraše reglamentuota, jog „ <...> per vieną mėnesį patikrinamas ne mažiau kaip 1 kultūros paslaugas teikiantis subjektas, o paprastieji kontroliniai paslaugų teikimo patikrinimai yra vykdomi atrankos būdu, atsižvelgiant į teikiamos paslaugos reikšmingumą Savivaldybės administracijos strateginiams tikslams kultūros srityje <...>“, tikrintinų subjektų atrankos kriterijai, kurie padėtų įvertinti jų teikiamų paslaugų reikšmingumą savivaldybės vidaus teisės aktuose nėra reglamentuoti. Dėl šios priežasties sudaromos galimybės patikrinimus planuojantiems Klaipėdos miesto savivaldybės darbuotojams savo nuožiūra pasirinkti tikrinti tiek subjektų ir tuos subjektus, kuriuos tikrinti jiems subjektyviai atrodo būtina ir antikorupcinio požiūriu tokia situacija vertinama neigiamai. Be kita ko, Klaipėdos miesto savivaldybė KRA projekto derinimo metu mus informavo⁴⁹, kad 2018-2020 metais Kultūros skyrius kultūros renginių praktinių tikrinimų dėl žmoniškųjų išteklių

⁴⁸ Vadovaujantis Aprašo nuostatomis, lankymosi renginiuose metu Kultūros skyriaus darbuotojas:

- stebi, analizuoja ir daro preliminarias išvadas dėl teikiamų paslaugų kiekybinių parametrų (pvz., tikrina projekto programoje pristatomų renginių, projekto dalyvių, žiūrovų skaičiaus ir kitų kiekybinių rodiklių atitiktį sutartyse deklaruotam renginių, projekto dalyvių, žiūrovų skaičiui ir pan.);

- stebi, analizuoja ir daro preliminarias išvadas dėl teikiamų paslaugų kokybinių parametrų (pvz., tikrina projekto programoje pristatomo faktinio meninio turinio (kultūros srities, žanro, atlikėjų, autorių, vykdomų veiklų pobūdžio ir pan.) atitiktį sutartyse deklaruotam meniniam turiniui ir pan.).

⁴⁹ 2021-04-30 el. laiškas.

stokos neatliko, metiniai patikrinimų grafikai ir patikrinimų komisijos nebuvo sudaromos⁵⁰. Todėl neturėjome galimybės įvertinti Apraše reglamentuotų kontrolės procedūrų praktinio vykdymo.

- Nors Apraše reglamentuota, kad Kultūros skyriaus tarnautojo atliekamų patikrinimų metu nustatyti „pastebėjimai“ gali būti fiksuojami Kultūros skyriaus vedėjui laisva forma surašomoje ataskaitoje, suteikiama galimybė tikrintojui pasirinkti (diskrecija), ar fiksuoti nustatytus „pastebėjimus“ laisvos formos ataskaitoje, sudaro sąlygas piktnaudžiauti, kas tiesiogiai sietina su korupcijos rizika. Tuo labiau, kad Klaipėdos miesto savivaldybės Kultūros skyriaus vedėjas turi teisę, atsižvelgdamas į tikrintojo žodžiu arba raštu pateiktas pastabas, papildomai pavesti atlikti paprastąjį kontrolinį kultūros paslaugų teikimo patikrinimą.

Pažymėtina, kad skaidrus ir pakankamas kultūros ir meno projektų vykdymo kontrolės procedūrų teisinis reguliavimas pagal savivaldybių kompetenciją turi didelę reikšmę formuojant antikorupcinę aplinką. Įvertinę teisinį reglamentavimą ir taikomą praktiką, vertiname, kad Klaipėdos miesto savivaldybės taikomas Kultūros skyriaus darbuotojų atliekamos projektų vykdymo kontrolės mechanizmas neužtikrina galimų rizikų, susijusių su projekto vykdymu, valdymo bei didina korupcijos pasireiškimo tikimybę šioje veiklos srityje.

Pasiūlymai Klaipėdos miesto savivaldybei:

1. Vidaus teisės aktuose reglamentuoti objektyvius ir objektyviai pamatuojamus kultūros paslaugas teikiančių subjektų atrankos planiniams patikrinimams atlikti kriterijus.
2. Patvirtinti kultūros paslaugas teikiančių subjektų patikrinimo akto formą ir užtikrinti, kad akte būtų fiksuojami visi nustatyti pažeidimai.
3. Pagal galimybes, atsižvelgiant į turimus žmogiškuosius išteklius, vykdyti kultūros paslaugas teikiančių subjektų (projektų vykdytojų) veiklos patikrinimus.

3.4. Nenustatyta lėšų naudojimo tvarka projektų vykdytojams, kurie nėra perkančiosios organizacijos.

⁵⁰ Tačiau, šios savivaldybės teigimu, praktikoje prevencinė kultūros projektų patikra yra vykdoma nuolat, atliekant projektų administravimo veiksmus ir bendraujant su finansavimą gavusiais kultūros projektų organizatoriais: derinant sutarties pasirašymą, jos keitimą (esant poreikiui), keičiant renginių datas, projekto vadovą, teikiant konsultacijas projekto vykdymo metu ir atsiskaitant už projektinę veiklą. Nuodugnesni patikrinimai pradedami, jei projektų įgyvendinimo laikotarpiu kyla pagrįstų įtarimų, kad projekto vykdytojas galimai pažeidžia sutarties nuostatas, nevykdo įsipareigojimų ar projekto lėšos yra naudojamos netikslingai. Savivaldybės teigimu, skundų dėl 2018-2020 metų laikotarpiu netinkamai vykdomų projektų nebuvo gauta. Nustačius rimtų projektų vykdymo pažeidimų (lėšų švaistymas, dvigubas apmokėjimas už tas pačias paslaugas), krepiamasi į teismą teisės aktų nustatyta tvarka. KRA metu analizuojamu laikotarpiu, savivaldybės teigimu, tokių veiksmų imtis nebuvo pagrindo.

Pažymėtina, kad juridiniai asmenys, kurie yra laikomi perkančiosiomis organizacijomis, privalo atlikti pirkimus vadovaudamiesi Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymo nuostatomis. KRA metu nustatėme, kad mūsų analizuotose savivaldybėse projektų vykdytojai dažniausiai nebuvo perkančiosios organizacijos Viešųjų pirkimų įstatymo prasme. Tačiau Klaipėdos ir Palangos miestų bei Neringos savivaldybių projektų finansavimo tvarkos aprašuose projektų vykdytojams, kurie nėra perkančiosios organizacijos, projektų vykdymui skirtų lėšų naudojimo tvarka nenustatyta. Tad mūsų analizuojamu laikotarpiu tiekėjams, kurie nėra perkančiosios organizacijos, buvo taikomas tik savivaldybių vidaus teisės aktuose nustatytas reikalavimas projekto išlaidoms: <...realios, atitinkančios rinkos kainas...>⁵¹. Minėti tiekėjai neprivalo įsigydami prekes, darbus ar paslaugas, reikalingas projektų veikloms vykdyti, atlikti rinkos tyrimo, gali pirkti iš vieno tiekėjo ir pan. Tokie pirkimai laikomi antikorpuciniu požiūriu rizikingi. Todėl nereglamentuojant ir nenustatant atsiskaitymo metodikos visiems projektų vykdytojų grupėms, išskiriant vykdytojus, kurie yra perkančiosios organizacijos, gali būti pažeidžiamas asmenų lygiateisiškumo principas, sukuriant nevienodas atsiskaitymo sąlygas visiems vykdytojams, taip pat neefektyviai naudojamos skirtos lėšos, ir tai laikytina korupcijos rizikos veiksniu⁵².

Pasiūlymai Klaipėdos miesto, Palangos miesto ir Neringos savivaldybėms:

Vidaus teisės aktuose detaliau reglamentuoti lėšų naudojimo tvarką projektų vykdytojams, kurie nėra perkančiosios organizacijos.

⁵¹ Prieiga internete: <https://www.klaipeda.lt/data/wfiles/file31091.docx>

⁵² Pavyzdžiui, KRA atlikimo metu nustatėme atvejį, kai Asociacijos „Klaipėdos džiaz festivalis“ organizuotam Klaipėdos pilies džiaz festivaliui Klaipėdos miesto savivaldybė 2019 metais skyrė dalinį finansavimą 45 600 EUR. Kadangi minėta asociacija yra ne perkančioji organizacija, ji visus pirkimus gali vykdyti nesivadovaudama Viešųjų pirkimų įstatymo nuostatomis. Todėl analizuojamu laikotarpiu visos šios asociacijos pateiktos sąskaitos buvo apmokėtos jų neinvestuojant. Tuo tarpu VŠĮ „Klaipėdos šventės“ yra perkančioji organizacija visus pirkimus privalo vykdyti vadovaudamasis Viešųjų pirkimų įstatymu.

4. MOTYVUOTOS IŠVADOS (PASTABOS)

4.1. Dėl korupcijos rizikos veiksnių kultūros ir meno projektų paraiškų teikimo srityje⁵³:

4.1.1. Kitos antikorupcinės pastabos:

4.1.1.1. paraiškas teikiantys subjektai turi galimybę pasitelkti projekto partnerius projekto veiklai vykdyti, tačiau projekto partneriams keliami reikalavimai, taip pat – reikalavimai projektų subrangai savivaldybių vidaus teisės aktuose nėra detalizuoti.

Dėl šios priežasties gali būti sudaromos galimybės pareiškėjams pasielgti nesąžiningai, pavyzdžiui, „apeiti“ pareiškėjams keliamus reikalavimus, gavus finansavimą projektui vykdyti vėliau projekto vykdymą deleguoti subjektui (partneriui arba subrangovui), kuris neatitiktų pareiškėjui keliamų reikalavimų ir dėl to negalėjusiam paraiškos teikimo metu pretenduoti į finansavimą.

4.2. Dėl korupcijos rizikos veiksnių kultūros ir meno projektų paraiškų vertinimo srityje⁵⁴:

4.2.1. Kritinės antikorupcinės pastabos:

4.2.1.1. Projektų vertinimo kriterijai yra abstraktūs ir sunkiai pamatuojami ir tai suteikia plačią diskreciją paraiškas vertinantiems ekspertams.

Dėl vertinimo kriterijų abstraktumo bei gan plačios paraiškų vertinimo kriterijams rekomenduojamo balų intervalo sudaromos sąlygos ekspertinį vertinimą atliekantiems asmenims, formaliai nepažeidžiant teisės aktų reikalavimų, savo nuožiūra skirti projektams tokius vertinimo balus, kuriuos pagrįsti objektyviai pamatuojamais kriterijais neįmanoma, todėl tai laikoma korupcijos rizikos veiksniu. Be kita ko, Palangos miesto savivaldybėje tarpinės balų reikšmės nėra paaiškintos ir dėl šių priežasčių kiekvienas vertintojas turi galimybes interpretuoti jas savo nuožiūra, atitinkamai egzistuoja rizika, kad balai gali būti skiriami priklausomai nuo kitų aplinkybių.

4.2.1.2. Atskiri Klaipėdos m. ir Palangos m. savivaldybių reprezentacinio miesto festivalio ar pramoginio renginio statuso suteikimo kriterijai yra vertinamojo pobūdžio ir sunkiai pamatuojami.

⁵³ Išvadas pagrindžiantys motyvai pateikti išvados dėl korupcijos rizikos analizės antrajame skyriuje.

⁵⁴ Išvadas pagrindžiantys motyvai pateikti išvados dėl korupcijos rizikos analizės antrajame skyriuje.

Dėl vertinimo kriterijų, kuriais vadovaujantis yra suteikiamas reprezentacinio miesto festivalio ar pramoginio renginio statusas savivaldybių veiklos teritorijoje organizuojamiems tęstiniam renginiams, abstraktumo ir gan plačios rekomenduojamų skirti balų skalės, reprezentacinio miesto festivalio ar pramoginio renginio statuso suteikimo procedūra gali būti vykdoma nepakankamai objektyviai, pvz., ekspertinį vertinimą atliekantiems asmenims nepagrįstai skiriant balus tam tikram renginiui ar festivaliui, kas laikoma korupcijos rizikos veiksmu.

4.2.2. Kitos antikorupcinės pastabos:

4.2.2.1. Palangos miesto savivaldybė nenustatė kvalifikacinių reikalavimų paraiškų ekspertinį vertinimą atliekantiems kultūros projektų atrankos konkurso komisijos nariams ir nevykdė jos narių rotacijos.

Įvertinę šios savivaldybės pateiktus duomenis apie kultūros projektų finansavimą 2018-2020 metais, atkreipėme dėmesį, kad kiekvienais metais buvo skiriamas finansavimas tų pačių pareiškėjų, teikiamiems kultūros projektams. Nekvestionuojant priimtų sprendimų dėl lėšų skyrimo pagrįstumo ir teisėtumo, nustatyta, kad šiuo laikotarpiu kultūros projektų atrankos konkurso komisijos sudėtis nebuvo keičiama, o ekspertinį vertinimą atliekantiems komisijos nariams nebuvo nustatyti jokie kvalifikaciniai reikalavimai, kas laikytina korupcijos rizikos veiksniais.

4.2.2.2. Palangos miesto savivaldybės reprezentacinio renginio statuso suteikimo komisijos narys vertino projektą, kurį teikė su juo susijusi viešoji įstaiga bei dalyvavo sprendimo priėmimo dėl šio projekto finansavimo.

Nors Reprezentacinio renginio statuso suteikimo komisijos nario dalyvavimas vertinant su juo susijusio projekto kokybę bei priimant sprendimą dėl finansavimo minėtam projektui skyrimo galimai neturėjo lemiamos reikšmės sprendimo priėmimui, tačiau situacijos, kuomet kyla intereso konflikto regimybė kelia pagrįstų abejonių dėl priimamų sprendimų skaidrumo ir nešališkumo.

4.2.2.3. Klaipėdos miesto ir Neringos savivaldybėse projektų paraiškas vertinančių ekspertų skaičius yra nustatomas savivaldybės nuožiūra, nesant aiškiai reglamentuotų paraiškas vertinančių ekspertų skaičiaus nustatymo kriterijų.

Teisinio reglamentavimo trūkumai didina savivaldybių tarnautojų diskreciją, nes egzistuoja galimybė, siekiant palengvinti tam tikrų sprendimų priėmimą, paraiškas pateikti vertinti tik keliems ekspertams.

4.2.2.4. Klaipėdos miesto ir Neringos savivaldybėse finansavimas buvo skirtas su ekspertais siejamų organizacijų projektams.

Nors ekspertai nusišalino nuo su jais susijusių projektų svarstymo, diskutuotina, ar ekspertai turėtų būti įtraukti į tam tikros rūšies projektų vertinimo pogrupius, t. y., vertinti kitų pretendentų projektus, jei tais metais finansavimui yra teikiami ir su jais siejami projektai. Šį teiginį grindžiame tuo, kad paraiškos konkuruoja tarpusavyje dėl finansavimo gavimo ir esant asmeniniam suinteresuotumui ekspertai gali prasčiau įvertinti likusius kandidatus, o tai mažina finansavimo skyrimo procedūros skaidrumą ir objektyvumą.

4.3. Dėl korupcijos rizikos veiksnių kultūros ir meno projektų finansavimo srityje⁵⁵

4.3.1. Kritinės antikorupcinės pastabos:

4.3.1.1. Nedetalizuotos projektų finansavimo dydžio nustatymo procedūros, todėl sudaromos galimybės proteguoti atskirus projektus jiems skiriant didesnę finansavimą.

Nustatyti atvejai, kai atskiriems projektams buvo skirtas ženkliai didesnis/mažesnis finansavimas, nei siūlė projektus vertinę ekspertai arba, kai mažiau balų ekspertinio vertinimo metu surinkę projektai gavo didesnę finansavimą. Tuo pačiu atkreiptinas dėmesys, kad kartais prašoma ir skiriama finansavimo suma sutapo ir tokia nevienoda praktika sudaro prielaidas priimti sprendimus dėl projektams skiriamos finansavimo dydžio, priklausomai nuo kitų aplinkybių.

4.3.2. Kitos antikorupcinės pastabos:

4.3.2.1. Dažnai kultūros ir meno tarybų narių posėdžių protokoluose nėra argumentuojami sprendimų dėl projektų finansavimo dydžio priėmimo motyvai.

Dėl šios priežasties nepakankamai užtikrinamas projektų finansavimo savivaldybių biudžeto lėšomis procedūrų vykdymo skaidrumas, kas sudaro sąlygas galimai nesąžiningiems susitarimams bei korupcijos rizikai didėti.

4.3.2.2. Plati diskrecija vykdant pretendentų į Klaipėdos miesto ir Neringos savivaldybių kultūros ir meno tarybos narius atranką.

Savivaldybių vidaus teisės aktuose nenustatyti jokie kvalifikaciniai reikalavimai Klaipėdos miesto ir Neringos kultūros ir meno tarybų nariams, kaip ir apribojimai, kas negali būti šios tarybos nariais, kas vertintina kaip korupcijos rizikos veiksnys.

4.4. Dėl korupcijos rizikos veiksnių savivaldybės biudžeto lėšų, skirtų projektams finansuoti/iš dalies finansuoti, naudojimo kontrolės procedūrų vykdymo srityje:⁵⁶

4.4.1. Kritinės antikorupcinės pastabos:

⁵⁵ Išvadas pagrindžiantys motyvai pateikti išvados dėl korupcijos rizikos analizės antrajame skyriuje.

⁵⁶ Išvadas pagrindžiantys motyvai pateikti išvados dėl korupcijos rizikos analizės trečiajame skyriuje.

4.4.1.1. nenumatytos dvigubo finansavimo kontrolės priemonės.

Savivaldybės neturi įdiegusios informacinės sistemos, leidžiančios palyginti visų tam tikro subjekto teiktų paraiškų turinį. Projektų paraiškas vertinantys subjektai taip pat neprivalo išanalizuoti, ar panašaus turinio projektas yra ar jau buvo finansuotas net ir tais atvejais, jei šis reikalavimas nustatytas konkurso nuostatuose. Atitiktis šiam reikalavimui grindžiama tik pareiškėjo deklaratyviu patvirtinimu, kurio niekas netikrina.

4.4.2. Kitos antikorupcinės pastabos:

4.4.2.1. Palangos miesto ir Neringos savivaldybių vidaus teisės aktuose nenumatytos kontrolės procedūros siekiant patikrinti ir įvertinti pateiktų finansinių ataskaitų duomenis bei pagal projektų vykdymo sutartis prisiimtų išipareigojimų vykdymą.

Nors šių savivaldybių vidaus teisės aktuose yra nustatyta, kad savivaldybės biudžeto lėšų, skiriamų projektams finansuoti, naudojimo kontrolę atlieka projektus koordinuojantys skyriai (ar specialistai), detaliau kontrolės mechanizmas (pavyzdžiui, vykdomos kontrolės formos bei periodiškumas, priežiūros procedūrų fiksavimo aspektai ir pan.), nėra reglamentuotas.

4.4.2.2. Biudžeto lėšomis iš dalies finansuojamų kultūros projektų vykdymo kontrolė Klaipėdos miesto savivaldybėje yra nepakankama.

Savivaldybės vidaus teisės aktuose nėra reglamentuoti tikrintinų kultūros paslaugas teikiančių subjektų atrankos kriterijai. Dėl šios priežasties sudaromos galimybės patikrinimus planuojantiems Klaipėdos miesto savivaldybės darbuotojams savo nuožiūra pasirinkti tikrinti tiek kultūros paslaugas teikiančių subjektų ir tuos subjektus, kuriuos tikrinti jiems subjektyviai atrodo būtina ir antikorupciniu požiūriu tokia situacija vertinama neigiamai. Be kita ko, Klaipėdos miesto savivaldybė 2018-2020 metais Kultūros skyrius kultūros renginių praktinių tikrinimų dėl žmogiškųjų išteklių stokos neatliko, metiniai patikrinimų grafikai ir patikrinimų komisijos nebuvo sudaromos. Taip pat kontrolės procedūras reglamentuojančiuose teisės aktuose įtvirtinta galimybė tikrintojui pasirinkti, ar fiksuoti nustatytus „pastebėjimus“ laisvos formos ataskaitoje, sudaro sąlygas piktnaudžiauti, kas tiesiogiai sietina su korupcijos rizika.

4.4.2.3. Nenustatyta lėšų naudojimo tvarka projektų vykdytojams, kurie nėra perkančiosios organizacijos.

Juridiniai asmenys, kurie yra laikomi perkančiosiomis organizacijomis, privalo atlikti pirkimus vadovaudamiesi Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymo nuostatomis. Nustatėme, kad mūsų analizuotose savivaldybėse projektų vykdytojai dažniausiai nebuvo perkančiosios organizacijos

Viešųjų pirkimų įstatymo prasme. Tad tiekėjams, kurie nėra perkančiosios organizacijos, buvo taikomas tik savivaldybių vidaus teisės aktuose nustatytas reikalavimas projekto išlaidoms: <...realios, atitinkančios rinkos kainas...>. Pažymėtina, kad šie tiekėjai neprivalo įsigydami prekes, darbus ar paslaugas, reikalingas projektų veikloms vykdyti, atlikti rinkos tyrimo, gali pirkti iš vieno tiekėjo ir pan. Tokie pirkimai laikomi antikorupciniu požiūriu rizikingi. Todėl nereglamentuojant ir nenustatant atsiskaitymo metodikos visiems projektų vykdytojų grupėms, išskiriant vykdytojus, kurie yra perkančiosios organizacijos gali būti pažeidžiamas asmenų lygiateisiškumo principas, sukuriant nevienodas atsiskaitymo sąlygas visiems vykdytojams, taip pat neefektyviai panaudojamos skirtos lėšos ir tai laikytina korupcijos rizikos veiksnium.

5. PASIŪLYMAI⁵⁷

Siekdami mažinti korupcijos riziką kultūros ir meno projektų paraiškų teikimo srityje:

5.1. Pasiūlymai atsižvelgiant į antikorupcines pastabas:

5.1.1 Klaipėdos miesto, Palangos miesto ir Neringos savivaldybėms siūlome:

5.1.1.2. Vidaus teisės aktuose reglamentuoti kvalifikacinius ir/ar kitus reikalavimus projekto partneriams, taip pat – reikalavimus projektų subrangai.

Siekdami mažinti korupcijos riziką kultūros ir meno projektų paraiškų vertinimo srityje:

5.2. Pasiūlymai atsižvelgiant į kritines antikorupcines pastabas:

5.2.1 Klaipėdos miesto, Palangos miesto ir Neringos savivaldybėms siūlome:

5.2.1.1. Svarstyti galimybę papildomai detalizuoti kultūros ir meno projektų vertinimui skirtus kriterijus (nustatant objektyvius ir pamatuojamus rodiklius), numatant, kad balai būtų skiriami pagal atitikimą kiekvienam iš nustatytų kriterijų.

5.2.1.2. Parengti rekomendacijas, skirtas ekspertinį projektų vertinimą atliekantiems asmenims, kuriomis būtų reglamentuota projektų kriterijų vertinimo metodologija. Svarstyti galimybę kriterijus suskaidyti į atskirus „blokus“: pvz., projektu siekiama bendradarbiauti su Lietuvos Respublikos institucijomis – 2 balai, projektu siekiama bendradarbiauti su tarptautinio lygio subjektais – 2 balai ir t. t.

5.2.2. Palangos miesto savivaldybei siūlome:

5.2.2.1. Koreguoti vidaus teisės aktus, reglamentuojančius reprezentacinio miesto festivalio ar pramoginio renginio statuso suteikimo tvarką, užtikrinant, kad paraiškų vertinimo kriterijai būtų konkretūs, objektyviai pamatuojami.

5.2.2.2. Svarstyti galimybę parengti metodines rekomendacijas, skirtas paraiškas dėl reprezentacinio renginio vardo suteikimo vertinantiems Palangos miesto savivaldybės reprezentacinio renginio statuso suteikimo komisijos nariams, kuriose būtų reglamentuoti detalūs paraiškų vertinimo principai pagal kiekvieną kriterijų.

5.3. Pasiūlymai atsižvelgiant į antikorupcines pastabas:

5.3.1. Palangos miesto savivaldybei siūlome:

⁵⁷ Atsižvelgdami į tai, kas išdėstyta, prašome per 3 mėnesius nuo šios išvados ir pasiūlymų gavimo dienos pateikti STT informaciją apie šioje išvadoje pateiktą (Jūsų įstaigai aktualią) pasiūlymų įgyvendinimą Jūsų įstaigoje.

5.3.1.1. Nustatyti kvalifikacinius reikalavimus kultūros projektų atrankos konkurso komisijos nariams.

5.3.1.2. Periodiškai (pavyzdžiui, kartą į 2 metus), vykdyti kultūros projektų atrankos konkurso komisijos narių rotaciją.

5.3.1.3. Nustatyti kultūros projektų atrankos konkurso komisijos veikloje atstovaujамų kitų Palangos miesto savivaldybei pavaldžių įstaigų narių skaičių (proporcijas), taip pat išsamiai reglamentuoti šioje komisijoje atstovaujамų kultūros įstaigų atstovų delegavimo procedūrą.

5.3.1.4. Siekiant sumažinti interesų konfliktų regimybę bei maksimaliai užtikrinti savivaldybės vykdomos veiklos kultūros bei meno projektų finansavimo srityje skaidrumą, siūlome koreguoti Reprezentacinio renginio statuso suteikimo komisijos darbo organizavimo tvarkos aprašo, patvirtinto šios savivaldybės administracijos direktoriaus 2019 metų spalio 31 d. įsakymu Nr. A1-1486 nuostatas, įtvirtinant prievolę reprezentacinio renginio statuso suteikimo komisijos nariui nusišalinti, jei jis yra su projektų organizatoriumi susijęs giminystės, darbo santykių ar kitais ryšiais, praplečiant šiuo metu galiojantį draudimą nusišalinti komisijos nariui tik tuo atveju, jei jis yra paraišką reprezentacinio renginio vardui gauti pateikusios organizacijos vadovas arba dalyvauja įgyvendinant renginį.

5.3.2. Klaipėdos miesto, Palangos miesto ir Neringos savivaldybėms siūlome:

5.3.2.1. Už viešųjų ir privačių interesų konfliktų prevenciją atsakingiems savivaldybės tarnautojams kiekvienais metais atlikti savivaldybės teikiamų paslaugų organizavimo procese bei sprendimų priėmimo (pavyzdžiui, dėl finansavimo skyrimo ir pan.), dalyvaujančių savivaldybės valstybės tarnautojų privačių interesų deklaracijose pateiktos informacijos įvertinimą bei galimų rizikų identifikavimą ir su jo rezultatais pasirašytinai supažindinti jų vadovus/ savivaldybės komisijų, kuriuose valstybės tarnautojai dalyvauja kaip nariai, vadovus.

5.3.2.2. Už viešųjų ir privačių interesų konfliktų prevenciją atsakingiems savivaldybės tarnautojams vykdant kontrolės priemones pasirinkta imtimi periodiškai tikrinti, ar darbuotojai nebuvo susiję su juridiniais asmenimis giminystės ar kitokiais ryšiais, tačiau nenusišalino⁵⁸.

5.3.3. Neringos savivaldybei siūlome:

5.3.3.1. Siekdami analizuojamų procedūrų ir priimamų sprendimų objektyvumo, pagrįstumo, nešališkumo ir skaidrumo, siūlome eliminuoti galimybę ekspertams vertinti su jais susijusių subjektų paraiškas.

⁵⁸ Vertinant savivaldybių turimus ir prieinamus duomenis iš viešų informacijos šaltinių.

5.3.3.2. Vidaus teisės aktuose detalizuoti, koku būdu yra parenkamas paraiškas vertinančių ekspertų skaičius (atsižvelgiant į prašomą pinigų sumą arba vertinamoje paraiškoje nurodytą projekto biudžetą ar pan.).

5.3.4. Klaipėdos miesto savivaldybei siūlome:

5.3.4.1. Svarstyti galimybę vidaus teisės aktuose nustatyti ir papildomus kriterijus dėl paraiškas vertinančių ekspertų skaičiaus nustatymo, (pavyzdžiui, atsižvelgiant į prašomą pinigų sumą, vertinamoje paraiškoje nurodytą projekto biudžetą ar pan.).

5.3.4.2. Siekdami analizuojamų procedūrų ir priimamų sprendimų objektyvumo, pagrįstumo, nešališkumo ir skaidrumo, siūlome eliminuoti galimybę ekspertams vertinti su jais susijusių subjektų paraiškas.

Siekdami mažinti korupcijos riziką sprendimų dėl kultūros ir meno projektų finansavimo priėmimo srityje:

5.4. Pasiūlymai atsižvelgiant į kritines antikorupcines pastabas:

5.4.1. Klaipėdos miesto, Palangos miesto ir Neringos savivaldybėms siūlome:

5.4.1.1. Vidaus teisės aktuose išsamiau detalizuoti projektų finansavimo dydžio nustatymo procedūras.

5.4.1.2. Svarstyti galimybę patvirtinti metodiką dėl paraiškos vertinimo balų susiejimo su paraiškai skiriama finansavimo suma. Pavyzdžiui, viena iš pasiūlymo įgyvendinimo alternatyvų – svarstyti galimybę taikyti Europos Sąjungos fonduose taikomą praktiką, kuomet nustatomas maksimalus finansavimo procentas projektams surinkusiems atitinkamą balų skaičių ar pan.

5.4.1.3. Kultūros ir meno tarybos (Palangos miesto savivaldybėje – Kultūros projektų konkursų komisijos) posėdžių protokoluose išsamiau argumentuoti priimamų sprendimų ir siūlymų dėl finansavimo skyrimo projektams dydžių motyvus ir juos pateikusius asmenis.

5.4.2. Klaipėdos miesto savivaldybei siūlome:

5.4.2.1. Nustatyti kvalifikacinius reikalavimus kultūros ir meno tarybos nariams.

5.4.2.2. Reglamentuoti kultūros ir meno tarybos narių, kuriuos skiria meno kūrėjų organizacijų padaliniai Klaipėdoje, nevyriausybinių organizacijų, dirbančios kultūros srityje, valstybės ir savivaldybės kultūros įstaigos, Klaipėdos kultūros magistras bei savivaldybės tarybos Kultūros, švietimo ir sporto komitetas, atrankos mechanizmą.

5.4.3. Neringos savivaldybei siūlome:

5.4.3.1. Nustatyti kvalifikacinius reikalavimus kultūros ir meno tarybos nariams.

Siekdami mažinti korupcijos riziką savivaldybės biudžeto lėšų, skirtų projektams finansuoti/iš dalies finansuoti, naudojimo kontrolės procedūrų vykdymo srityje:

5.5. Pasiūlymai atsižvelgiant į kritines antikorupcines pastabas:

5.5.1. *Klaipėdos miesto, Palangos miesto ir Neringos savivaldybėms siūlome:*

5.5.1.1. Apsvarstyti pakartotinio ir dvigubo tų pačių projektų finansavimo rizikos savivaldybės biudžeto lėšomis valdymo galimybes ir įdiegti šios rizikos kontrolės įgyvendinimo mechanizmą (kas ir koku būdu turėtų įvertinti ir t. t.).

5.6. Pasiūlymai atsižvelgiant į kitas antikorupcines pastabas:

5.6.1. *Palangos miesto ir Neringos savivaldybėms siūlome:*

5.6.1.1. Vidaus teisės aktuose išsamiai detalizuoti projektams skirtų lėšų panaudojimo kontrolės vykdymo procedūras.

5.6.2. *Klaipėdos miesto savivaldybei siūlome:*

5.6.2.1. Vidaus teisės aktuose reglamentuoti objektyvius ir objektyviai pamatuojamus kultūros paslaugas teikiančių subjektų atrankos planiniams patikrinimams atlikti kriterijus.

5.6.2.2. Patvirtinti kultūros paslaugas teikiančių subjektų patikrinimo akto formą ir užtikrinti, kad akte būtų fiksuojami visi nustatyti pažeidimai.

5.6.2.3. Pagal galimybes, atsižvelgiant į turimus žmogiškuosius išteklius, vykdyti kultūros paslaugas teikiančių subjektų veiklos patikrinimus.

5.6.3. *Klaipėdos miesto, Palangos miesto ir Neringos savivaldybėms siūlome:*

5.6.3.1. Vidaus teisės aktuose reglamentuoti lėšų naudojimo tvarką projektų vykdytojams, kurie nėra perkančiosios organizacijos.

Direktoriaus pavaduotoja

Rūta Kaziliūnaitė

Aistė Aleknienė, tel. (8 687) 17 032, el. p. aiste.alekniene@stt.lt

Rengėja Aistė Aleknienė, tiesioginis vadovas Domantas Lukauskas, tel. 8 656 60933, el. p. domantas.lukauskas@stt.lt

ANALIZUOTI TEISĖS AKTAI IR DOKUMENTAI

1. Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymas.
2. Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymas.
3. Lietuvos Respublikos viešųjų ir privačių interesų derinimo įstatymas.

ANALIZUOTI IR VERTINTI TEISĖS AKTAI, DOKUMENTAI IR INFORMACIJA

1. Klaipėdos miesto savivaldybės 2020 metų rugsėjo 23 d. raštu Nr. 5-01-9973, 2020 metų spalio 7 d. raštu Nr. 5-01-10559, ir 2020 metų gruodžio 30 d. raštu Nr. 5-01-14078 pateikta informacija.
2. Palangos miesto savivaldybės 2020 metų rugsėjo 21 d. raštu Nr. 5-01-9840 pateikta informacija.
3. 2. Neringos savivaldybės 2020 metų rugsėjo 21 d. raštu Nr. 5-01-9971 pateikta informacija.
4. KRA atlikimo metu elektroninio pašto adresu irmantas.mockus@stt.lt iš savivaldybių gauta informacija ir paaiškinimai.
5. Savivaldybių interneto svetainėse www.klaipeda.lt, www.palanga.lt ir www.neringa.lt skelbiama vieša informacija.

PATEIKTŲ PASIŪLYMŲ ĮGYVENDINIMAS¹

Eilės Nr.	STT pasiūlymai	Planuojamos įgyvendinti priemonės
Antikorupcinis kai kurių veiklos sričių vertinimas		
	<i>Išvadoje dėl korupcijos rizikos analizės nurodyti pasiūlymai.</i>	Atsižvelgta – detalizuoti, nurodyti kaip? Atsižvelgta iš dalies – detalizuoti, nurodyti kaip? Pagrįsti, kodėl atsižvelgta tik iš dalies? Neatsižvelgta – pagrįsti kodėl?

¹ Informaciją apie išvadoje dėl korupcijos rizikos analizės nurodytų pasiūlymų vykdymą ar numatomą įgyvendinimą prašome pateikti STT ne vėliau kaip per 3 mėnesius nuo išvados dėl korupcijos rizikos analizės gavimo dienos.

Sudarytoja KPV KRS vyr. specialistė Aistė Alekniėnė

ADRESATŲ SĄRAŠAS

Klaipėdos miesto savivaldybei

info@klaipeda.lt

Palangos miesto savivaldybei

administracija@palanga.lt

Neringos savivaldybei

administracija@neringa.lt

DETALŪS METADUOMENYS

Dokumento sudarytojas (-ai)	Lietuvos Respublikos specialiųjų tyrimų tarnyba 188659948, A. Jakšto g. 6, 01105 Vilnius, Lietuva
Dokumento pavadinimas (antraštė)	Dėl korupcijos rizikos analizės išvados Klaipėdos m., Palangos m. ir Neringos savivaldybių kultūros ir meno projektų finansavimo savivaldybės biudžeto lėšomis veiklos srityje
Dokumento registracijos data ir numeris	2021-06-02 Nr. 4-01-4276
Dokumento gavimo data ir dokumento gavimo registracijos numeris	2021-06-02 Nr. R1-4232
Dokumento specifikacijos identifikavimo žymuo	ADOC-V1.0
Parašo paskirtis	Pasirašymas
Parašą sukūrusio asmens vardas, pavardė ir pareigos	Rūta Kaziliūnaitė, Direktorius pavaduotojas
Sertifikatas išduotas	RŪTA,KAZILIŪNAITĖ LT
Parašo sukūrimo data ir laikas	2021-06-02 15:36:07 (GMT+03:00)
Parašo formatas	XAdES-T
Laiko žymoje nurodytas laikas	2021-06-02 15:36:40 (GMT+03:00)
Informacija apie sertifikavimo paslaugų teikėją	EID-SK 2016, AS Sertifitseerimiskeskus EE
Sertifikato galiojimo laikas	2018-06-25 23:17:16 – 2023-06-24 23:59:59
Informacija apie būdus, naudotus metaduomenų vientisumui užtikrinti	"Registravimas" paskirties metaduomenų vientisumas užtikrintas naudojant "RCSC IssuingCA, VI Registru centras - i.k. 124110246 LT" išduotą sertifikatą "Lietuvos Respublikos specialiųjų tyrimų tarnyba, Lietuvos Respublikos specialiųjų tyrimų tarnyba, į.k. 188659948 LT", sertifikatas galioja nuo 2019-08-26 09:25:58 iki 2022-08-25 09:25:58 "Gauto dokumento registravimas" paskirties metaduomenų vientisumas užtikrintas naudojant "RCSC IssuingCA, VI Registru centras - i.k. 124110246 LT" išduotą sertifikatą "Dokumentų valdymo sistema Avilyš, Klaipėdos miesto savivaldybės administracija, į.k.188710823 LT", sertifikatas galioja nuo 2018-12-27 13:29:47 iki 2021-12-26 13:29:47
Pagrindinio dokumento priedų skaičius	3
Pagrindinio dokumento pridedamų dokumentų skaičius	–
Priedamo dokumento sudarytojas (-ai)	–
Priedamo dokumento pavadinimas (antraštė)	–
Priedamo dokumento registracijos data ir numeris	–
Programinės įrangos, kuria naudojantis sudarytas elektroninis dokumentas, pavadinimas	DocLogix v12.8.6.0
Informacija apie elektroninio dokumento ir elektroninio (-ių) parašo (-ų) tikrinimą (tikrinimo data)	Atitinka specifikacijos keliamus reikalavimus. Visi dokumente esantys elektroniniai parašai galioja (2021-06-02 16:52:02)
Paieškos nuoroda	–
Papildomi metaduomenys	Nuorašą suformavo 2021-06-02 16:52:02 Dokumentų valdymo sistema Avilyš